

Szalézi Értesítő

BESZÁMOLÓ

✓ a nyári táborokról, napközi oratóriumokról

✓ a magyar vonatkozású szalézi boldoggá-avatási ügyek állásáról

SOROZATOK

✓ Don Bosco pedagógiája a XXI. században
✓ Előttünk jártak

PROGRAMOK 2008 ŐSZ/TÉL

FÓKUSZBAN:
a nyár

A SZALÉZI NEVELÉS
SZOCIÁLIS ÉRZÉKENYSÉGE
Don Pascual Chávez

MINDENKI SZÁMÍT!
a mogyoródi
Don Bosco Oratórium

FESZTIVÁLOK IDEJE
Nagyszombat és Apostag

ÁTHELYEZÉSEK, VÁLTOZÁSOK
a Magyar Szalézi Tartományban

Mitől lesz a Tanyatábor szalézi?

A címben feltett kérdéssel hetedik alkalommal szembesültünk, és tettünk kísérletet arra, hogy választ adjunk rá, Jász-szentlászlón.

Először is kellene szorgalmas animátor- és kisanimátor kezek, amelyek évről-évre segítenek a kiskunsági pusztában a villany nélkül is élvezetes „tanya-komfort” megteremtésében. Kelltek víz a hőségben, igaz, csak a homokot felkeverő talajvíz, de a napon 40 fok fölé kúszó melegben a tanyai főt vízében is elszánt vizicsatát lehet rendezni.

Örültünk Béla Atyának, akit külön adag helyi húsáruval sikerült megörvendeztetni, ő már hetedik alkalommal vállalta a szalézi szerzetesi jelenlét biztosítását a táborban. Kelltek a naposok. A kisfiúcsoporthoz egyik legifjabbika is, ha napos a csoport, komoly feladatot kapott.

Akik nem voltak naposok éppen, azok különféle érdekes dolgokat készíthettek, vagy elmehettek kirándulni a homokbuckák növény- és állatvilágával ismerkedni. Kelltek a délutáni tanya-olimpiai versenyek, csoportos és egyéni versenyszámokban. A helyszínen készítettük és égettük a cserép-medálokat, amiket a versenyző csoportok tagjai a helyezésüknek megfelelően arany, ezüst bronz és zöld (a remény színe) színű szalaggal díszítve kaptak meg.

Hiába a sok tanulás Rómában, és a friss répa, a nyúl versenyre készítése még a legfiatalabb szalézi diakónusnak sem sikerült. Volt, aki az első tanyatáborban még mint a nagyfiúk csoportjának tagja, idén már, mint szalézi növendék irányította a vasárnap-i szentmise zenei programját a falu templomában. A tanya-kereszt körül is imádkoztunk, sőt az egyik nap lelki gyakorlatos délelőttöt is rendeztünk a Szentírásról, merthogy a Szentírás éve van. Forgószínpad-szerűen tudtuk megbeszélni, hogy Don Boscónak, a szerzeteseinek, a mai szerzetesnövendékeknek és a családok számára mit is jelent a Szentírás örömhíre.

Ahogy odafelé, úgy visszafelé is a csoportvezető animátorok kísérték a gyerekeket haza a Nyugati Pályaudvarra. Aki meg még ottmaradt összepakolni, az törhette a fejét, hogy tényleg jól csináltuk-e, és jövőre hogyan kéne jobban.

Mindenesetre idén is - a nyulakat és a kecskéket nem számítva - majdnem ötvenen voltunk a tanyatáborban egy hétig. A táborozók között voltak visszatérő fiatalok, akik vezetői feladatokat is vállaltak. Nagyon örültünk a kisfiú és kislány csoportok tagjainak, akik odaadással igyekeztek a nomád körülmények közt sem lemaradni a már rutinos idősebbek mögött. Voltak felnőttek is, ők anyai-apai szeretetükkel próbálták a családi légkört fenntartani. Voltak olyanok is, akik részt ugyan nem vettek, de támogatást nyújtottak ahhoz, hogy a tábort lebonyolíthassuk.

Szalézi szerzetesek és szerzetesjelöltek, munkatársak, animátorok együttműködésével, gyerekek és fiatalok számára nyári programot rendeztünk. Reményeink szerint a családi hangulatban együtt töltött napok megerősítést és energiát adnak a Szalézi Családban való folyamatos együttműködéshez. Ezért lett szalézi a tanyatábor.

Marillai Andrea és Ónodi Gábor

Kedves Munkatársak! Kedves Don Bosco-tisztelők!

1990 novemberében a szalézi rendfőnök, don Viganó Rómába hívott és közölte, hogy több mint 30 év után térjek vissza hazámba, és vegyem át az újrakezdő Magyar Szalézi Tartomány vezetését. Őszintén mondom, váratlanul ért a kinevezés és egy kicsit fájó szívvel váltam el több mint 30 év után Bécstől. Féltem is, nem tudtam, mi vár rám.

Itthon azonban várt a munka, tartományunk megszervezése a szalézi élet elindítása. Most visszagondolva azt kell mondanom, nehéz, fájdalmas volt az elindulás, a kezdet. Nem volt semmink, csak a rendtársaim lelkesedése.

1991-ben ismét Rómában jártam. Azt közöltem az előljáróimmal, hogy mínuszról indultunk, és most, néhány hónap után elérkeztünk a nullára!

De rendtársaimban volt lelkesedés! Akaraterő és merészség! Mindjárt a kezdetben, ha igen szerényen is, de elindítottuk a Szalézi Értesítőt, megkezdtük a szalézi munkatársak toborozását. Öröm volt látni és megtapasztalni azt a sok szeretetet és segítséget, amit Önöktől az első munkatársaktól kaptam. Így aztán lassan megindult a munka, és csakhamar továbbjutottunk a nullától. Egymás után szereztük vissza volt intézményeinket, plébániáinkat. Ismét elfoglaltuk Péliföldszentkeresztet és a többi házainkat. Nagy lépés volt számunkra, amikor a régi iskolánkat Nyergesújfalun ismét birtokba vehettük. Ehhez a munkához kevesen voltunk, de a nagy lelkesedés mindent pótol. Ma, amikor visszatekintek a nehéz kezdésre, ki kell hogy fejezzem hálám a Jóistennek és az Önöknek, akik a segítségemre voltak. Éreztem mindenkor a Segítő Szűz és Don Bosco támogatását, segítségét. Ma, 18 év után azt kell mondanom, hogy a Jóisten bőségesen megáldott és segített minket. Talán tartományunkban a legjobban megtapasztalható a Segítő Szűz áldása kazincbarcikai iskolánk fejlődésében. Nyomorúságos volt a kezdet. A legfontosabb dolgok is hiányoztak, amikor a volt szocialista városban elindítottuk iskolánkat a szegény fiatalok részére. És ma egy gyönyörű, modern iskola áll rendelkezésünkre, hogy a fiatalokat oktassuk. Október 9-én beteljesül álmunk: az új épületet ünnepélyesen megáldja a rendfőnök vikáriusa, don Adriano

Bregolin. Mondanom sem kell, hogy szeretettel várunk mindenkit erre az eseményre!

Kedves Munkatársak, kedves Don Bosco Tisztelők! Most, 18 év után búcsúzom Önöktől. Amint már ismeretes, a rendfőnök úr don Van Hecke Albert atyát nevezte ki utódomul. Don Hecke november 8-án veszi át a Magyar Szalézi Tartomány vezetését.

Búcsúzóul csak azt tudom mondani: Köszönök mindent! Köszönöm a Jóistennek, hogy erőt adott, köszönöm a rendtársaimnak, hogy együtt munkálkodtunk, köszönöm a sok munkatársamnak, az iskolák igazgatóinak, a gazdasági vezetőknek. Köszönöm a szalézi munkatársaknak, hogy mindenkor támogattak és segítettek munkámban. Kérem, hogy amint engem, úgy az én kedves utódomat is támogassák imáikkal és mindenben segítsék! Kérem, hogy továbbra is imádkozzanak értem.

Don Bosco Atyánk oltalmazza és segítse Önöket!

Hálás tisztelettel

*P. Havasi József SDB
tartományfőnök*

2009 a Szalézi Társaság fennállásának 150. jubileumi éve lesz

Kegyelmi évnek nevezte 2009-et Don Pascual Chávez rendfőnök levelében, amelyet világszerte élő szalézi testvéreinek küldött, az évforduló jelentőségét magyarázva. Ez az esztendő arra szolgál, hogy emlékeztesse a szaléziakat gyökereikre és hivatásuk céljára. A rendalapító Don Bosco ereklyéi speciális urnába zárva zárandokolnak majd nyolc tartományon keresztül. Ezzel megkezdődik a felkészülés Don Bosco születésének kétszázadik évfordulójára, amelyet 2015-ben tartanak majd.

A jubileumi év programsorozata 2009. január 31-én nyílik meg. Néhány kiemelkedő eseményt említünk: május 25-e a Segítő Szűz Mária ünnepe, június 24-e Bosco Szent János névnapja, augusztus 16-a pedig a szent születésnapja. Fontos nap lesz még december 18-a, amikor a világ összes szalézi szerzetese megújítja fogadalmát.

A "kegyelmi év" előkészítésére a rendfőnök külön munkabizottságot hozott létre. Don Chávez reményei szerint ez az esztendő segít majd, hogy a szaléziak tudatára ébredjenek identitásuknak, mint Istennek szentelt személyek, akik Isten primátusára esküdtek fel, az engedelmes, szegény és tiszta Krisztus követőiként, teljesen nyitottan a Szentlélekre, maradéktalanul a fiataloknak szentelve magukat. Az egyetemes szalézi főnök arra buzdítja rendtársait, hogy mondják el a fiataloknak a kongregáció eredetének történetét. Legyenek tudatában rájuk bízott feladatnak: vagyis hogy a fiatalok evangelizálói és egy karizmatikus család éltetői legyenek.

A Szalézi Értesítő következő száma decemberben jelenik meg.

SZTRENNA
2008

NEVELNI DON BOSCO SZERETETÉVEL

A szalézi nevelés szociális érzékenysége

„Ha meg akarom érteni az elhagyatottakat, a drogosokat, a munkanélkülieket, a reményt vesztett testvéreket, ha meg akarom értetni a kereszténység szociális érzékenységét, ... ha azt akarom, hogy kapcsolatom nem pusztán apai, hanem bensőségesen atyai, nem parancsoló, hanem igazságos, nem gátoló, hanem megértő, nem csak kommunikáló, hanem együtt érző legyen, ... ha mindezt meg akarom tenni, akkor Don Boschohoz kell fordulnom”. (Italo Alghiero Chiusano)

Ismerjük a szalézi mű kezdeteit. Maga Don Bosco írja le az *első oratórium* történetét: „Az oratórium közössége kőfaragókból, kőművesekből, gipszelőkből, útkövezőkből és másokból állt, akik messziről jöttek”. Mivel nem voltak járatosak a templomi életben és a katolikus közösségekben, ők voltak leginkább kitéve a társadalmi veszélyeknek. A Don Boscó-i karizma küldöttei leginkább a munkásfiatalok és a középréteg ifjúsága felé fordultak. Megboldogult Don Juan Vecchi rendfőnök „*Ő értük hatódott meg*” című körlevelében, ráirányítja figyelmünket arra, hogy milyen új munkaterület, milyen nevelési feladat áll a szaléziak előtt: „A gazdasági, szociális és kulturális értékek úgy változnak, hogy teljesen új társaságot kell kialakítanunk. Egyúttal küldetésünk célja is változik, hiszen előnybe részesül a végrehajtandó nevelési program és az evangéliumi üzenet terjesztése”. A régi és az új típusú szegénység kérdése állandó, időszerű témája karizmánknak. A televízió gyakran olyan képeket, dimenziókat és hatásokat mutat a szegénységről, mint az éhség, az etnikai konfliktusok okozta migráció, a vallási diszkrimináció, a polgárháború. Gyakran szembesülünk a kirekesztés, a bevándorlás, a fiatalok munkája, a nők helyzete, a kiskorúak elleni nemi erőszak, a gyermekkatona témájával. Mindez egy olyan képet tár elénk, amely látható, de nem teljes. A szalézi tervezésben figyelmünk mindig az „*utolsókra*” koncentrálnak. Amikor *utolsókat* mondunk, akkor azokra gondolunk, akik gazdasági-, kulturális- és vallási szem-

pontból szegények, akik lelki-, erkölcsi- és érzelmi szempontok veszélyeztettek, akik családi okokból szegények, akik a társadalom és az egyház peremén élnek.

Az első válasz az előbb felsorolt problémákra, a nevelés. A szalézi karizma folyamatosan beszámol a világ minden táján történő a szociális-, prevenciók tervekről, a menekült táborokról, az utcagyerekekről, a nemi erőszaktól szenvedő gyerekekről, az emigránsokról. A szalézi nevelési módszer ereje abban mutatkozik meg, hogy a társadalomból kirekesztett fiatalokat hogyan illeszti be egy új környezetbe, előmozdítva azt, hogy elkezdjenek egy új életutat. Ugyanakkor vigyáznunk kell, hogy amikor a szegényekről *beszélünk*, ne úgy közelítsük meg a témát, hogy nem *teszünk* értük semmit. Gyakorlati megoldásokat kell javasolnunk. Amikor szolidaritásra és igazságosságra neveljük a fiatalokat, utat kell mutatnunk számukra. Az egyház a szegényekben mindig azt látta, hogy milyen „teológiai kapcsolatuk van Istennel”. A dél-amerikai kontinens helyzetét elemző pueblai konferencián azonban arra jutottak, hogy „az egész egyháznak meg kell változnia a szegények felé haladva, hogy teljes legyen a szabadságuk”.

A rohanó idő és a felgyorsult események befolyásolják érzelmeinket. Szükséges, tehát, hogy „megfelelő pedagógiai eszközökkel” tartsuk nyitva szívünket azok felé a fiatalok felé, akik keresnek minket. Egy olyan világ előtt, amely nem a közösségi szolidaritást, hanem az egyéni érdeket részesíti előnyben, a nevelésnek le kell győznie a közömbösséget, fel kell ébresztenie a szociális érzékenységet. Lehetőség kell tennie, hogy megismerjük a körülöttünk lévő világot. Tanuljuk meg kritikusan értékelni, ami körülöttünk történik. Igyekezzünk mindebben felelős szerepet vállalni. A szegénység és a társadalom peremére kerülés nemcsak gazdasági jellegzetesség, hanem egy olyan társadalmi valóság, amely nagy lelkiismereti kihívás számunkra. Ezért az erkölcsi nevelés és a pedagógiai munka olyan fontos része társadalmunknak, ahol az emberiség nagy problémáit szabályozzák: kapcsolatot ember és ember között, ország és ország között. Megpróbálnak új erkölcsi- és etikai irányt mutatni számunkra.

Don Pascual Chávez egyetemes főnök
BS 2008/7-8 (fordította: Depaola Flavio)

Újdonságok Sándor István
boldoggáavatási ügyében

Május végén Rómában jártam a Szentté Avatási Kongregáció hivatalában. A Szalézi Szent Ferenc Társaság általános posztulátorával (ügyintézőjével) érdeklődtünk az illetékes hivataloknál Sándor István ügyéről. Tavaly decemberben került le az iratcsomó Rómába és azóta örömdetes haladást tapasztalhatunk. Az iratokat tartalmazó és lepecsételt anyagot fölbontották, a kijelölt tisztviselők átnézték és minden megjegyzés nélkül megállapították a közel 700 oldalnyi akta hitelességét. Ez azért is örömdetes hír, mert hiányosság esetén több hónapot is igénybe vehet a hiba tisztázása. A következő lépést szintén haladásnak vehetjük: az említett anyagból két misekönyv nagyszámú kötetben elkészült a *Copia pubblica*, amiből az előadó (relátor), a *Positio* fogalmazója és egyéb szakemberek dolgozhatnak. Nagy meglepetésemre azt a megítéző feladatot kaptam, hogy a *Positio*t (az utolsó nagy összefoglaló munkát) én készíthetem el az előadó szakmai vezetésével. Sajnos még nem tudom, kinek leszek a munkatársa, mert csak összel nevezik ki a relátort. Kérem a Szalézi Család szentjeinek pártfogó közbenjárását és a munkatársak imáit, hogy hasznos munkát végezhessek.

P. Szőke János SDB

Vándor József egy lépéssel
közelebb a boldoggáavatáshoz

A kubai Santa Claraban augusztus 10-én ünnepélyesen lezárult a magyar származású José Vándor szalézi szerzetes pap boldoggáavatási eljárásának egyházmegyei szakasza. Az ünnepelés carminei szalézi plébániatemplomban zajlott, ahol Vándor atya volt az első plébános, és ahol jó pástorként szolgált 1954-től egészen a haláláig. Vándor (Wech) József Dorogon született 1909. október 29-én. 1936-ban, közvetlenül a szentelése után Magyarországról Kubába küldték rendi előjárói (ahol Wechről Vándorra változtatta vezetéknevét). Egy olyan társadalomban, ahol elterjedt a gyűlölet és az erőszak, Vándor atya a megbékélés és a béke hősies tanúja volt. Hasonlított Szalézi Szent Ferencre: szelíd volt és türelmes, óvatos és buzgó, bölcsen szolgálta a lelkek érdekeit, Don Boscóhoz hasonlóan pedig az apostoli energia, a szegények iránti szeretet, a hit ereje és a csendes öröm jellemezték. 1979. október 8-án halt meg Santa Clarában, és pontosan 24 évvel később 2003. október 8-án megkezdődött a boldoggáavatási eljárása. Az egyházmegyei szakasz befejeztével az összegyűjtött iratokat Rómába vitte Enrico dal Covolo szalézi, az eljárás posztulátora.

(ANS – Santa Clara)

Mindenki számít!

Nyári levél a mogyoródi Don Bosco Oratóriumból

Istennek a legkisebb is számít!

Tizenegyedik alkalommal vettem részt a mogyoródi nyári oratórium egy hónapjában. Minden év kivételes élmény volt, sokat épültem, tanultam itt, mindenkinek sokat köszönhetek. A 17 éves gimnazistából, aki voltam, időközben 28 éves tanár lett, és ez bizony komolyan elgondolkodtatott az idén: „Lesz-e még nekem helyem itt az oratóriumban? Tudok-e együttműködni, nem csak a saját elgondolásaimat követni?” Végül azt mondtam: „Megpróbálom.”

Megérte, mert olyan csodát élhettem át, amit az eddigi években még soha. Valóra vált a szlogen, amit közösen választottunk az előkészületek során: „Istennek a legkisebb is számít!” Mindaz, amit adni tudunk, ami első ránézésre, józan ésszel talán kevesnek tűnik, az Isten kezében sokaknak lett elég. Minden jó szándékunkat siker koronázta. Az új napirend, amit nem kevés félelemmel vezettünk be, bevált. A kiscsoportos beszélgetések jól mentek, az előadók a gyerekek, fiatalok szívéhez szóltak. Az egység Lelke támogatott minket. A sokszor háttérben tevékenykedő szülők, szalézi munkatársak, az oratóriumot segítő atyák, a régi oratoristák, az animátorok és az idén beíratott több mint száz gyerek jó szándékából született az a záróműsor is, ami - azt hiszem - mérföldkő a mogyoródi oratórium történetében: idén először tartottuk a záró estét szabadterén, Mogyoród nemrégiben elkészült főterén. A műsor színes és szórakoztató volt, mint eddig mindig, de az idén - épp mert az utcán zajlott az előadás - áthatotta a Városmisszió lelkelete. A műsor Don Bosco életéhez híven közös imával zárult, mint azok az előadások, amikkel a kis Giovanni szórakoztatta annak idején a környékbelieket.

Azt hiszem, ez az idej igazán Don Bosco szíve szerinti oratórium volt, olyan, ami Jézushoz vonzza a lelkeket, ami otthon, iskola, plébánia és udvar, olyan, ami táplálja a testet és a lelket, olyan, aminek megmaradó morzsáiból még sokan sokáig táplálkozhatnak, olyan, amiből nem vész el semmi, mert ISTENNEK A LEGKISEBB IS SZÁMÍT.

Czompó Melinda, szalézi munkatárs

Mit mondanak a gyerekek a leghangosabban?

A vidámság zajjal járhat... gyerekek esetén pláne... a mogyoródi szalézi oratórium esetén... nem szükséges ragozni. Három napja „dolgozom” (beszélgetek, játszok, nevetgéllek) itt, és nem láttam még rosszkedvű, csendben magába forduló gyereket. Harsány, komiszképű, vigyori fiúkból és kuncozó, csalfá tekintetű, viháncoló lányokból

viszont annál több van. Meg persze hullafáradt nővérekből és segítőkiből, de azt hiszem, a negyedik hét végéhez közeledve ez már nem meglepő.

A nap végén szinte zsong a fejem a sok nevetéstől, meg fecsegéstől, sehogy sem tudok megszabadulni tőle. De ha már itt van ez a zsongás, akár kezdeni is lehet vele valamit... ki kéne választani a leghangosabb szót. Melyik lehet az?

A foglalkozásokon a gyerekek kisebb csoportokban vannak, így nem tudnak teljes hangerőre kapcsolni. A közös programokon kell keresni a tetőpontot.

Talán az imák után a legfeltűnőbb, hogy a sok csendes apróságból az utolsó ámen után kicsoda ricsaj tud kitörni. Egymás nevét kurjongatják, keresik a holmijukat, esetleg sikoltozva tiltakoznak a hazamenetel ellen, de ha jobban belegondolok nem ez a leghangosabb rész. A közös játékok alatt ennél erősebb hanghatások lépnek fel. Egymást biztatják, meg tetszést nyilvánítanak. Lehet, hogy tényleg attól szebb az előadás, meg attól lesz kész hamarabb a kirakó, hogy ordítanak, de így csak zavaros, nehezen érthető hang keletkezik. Ami igazán hangos, az jól érthető is. Ez sem nyert.

Az egységes hangadás tetőpontja az oratóriumban tapasztalataim szerint az éneklés. Itt is vannak azonban eltérések. Az idej oratórium indulója nagyon jól sikerült. Tetszik a gyerekeknek és igen hangosan éneklük. A tábor jelmondata a refrén egyik fontos része: „Istennek a legkisebb is számít”, de nem ezt éneklük a leghangosabban. A refrén győztes része méréseim alapján a következősor:

*„Don Bosco mindenki barátja,
minden gyerek a sajátja.”*

Amikor először hallottam a dalt, meglepődtem, hogy ezt a sort mennyire megnyomják a gyerekek, még a fiúk is teli torokból éneklük. Szinte hátborzongató belegondolni, hogy Don Bosco több mint száz éve meghalt, Magyarországon még csak nem is járt, és ezek a gyerekek szeretik, mi több: meg

vannak veszve érte. Egyszerűen nyilvánvaló, hogy Don Bosco itt van az oratóriumban. Velünk játszik, velünk nevet és folyamatosan arra emlékeztet mindenkit, hogy ez a vidámság magától Istentől van.

Ki hallott már üdvös zajról?! Pedig ez az! Ezzel mondanak köszönetet a gyerekek Istennek Don Boscóért, meg a mogyoródi oratórium többi szervezőjéért.

Pávai Nándor, papnövendék

Egy gyerek mosolya mindent megér...

...hát még százé! Gyerekként kezdtem az oratóriumba járni, s most már néhány éve animátor vagyok. Az oratóriumról sok-sok szép emléket őrzök, sok olyan dolog van, amiért érdemes ezt csinálni. De én most csak egyetlen dolgot szeretnék kiemelni. Ez nem más, mint a gyerekek arcán lévő mosoly. Ezért mindent meg kell tenni. Ha mosolyog, jól érzi magát, ha jól érzi magát, eljön legközelebb is...Az oratórium erről szól! Vidámak vagyunk, közösséget alkotunk és így együtt kerülünk egyre közelebb Istenhez.

Az idej legnagyobb élményemet egy kisfiúnak köszönhetem. Ez a kisfiú soha nem járt templomba, hittanórára meg pláne, de az oratóriumba mégis eljött. Igen mozgékony fiúcska, nehéz volt lekötöni, főleg, ha vallásos dolgokról van szó. Az én korcsoportomba került. A csoportbeszélgetéseken állandóan izgett-mozgott, beszélgetett, az imáról nem is beszélve. Viszont annak ellenére minden reggel el jött, sokat mosolygott, játszott, szórakozott és új barátokra lelt... élvezte az oratóriumot. A második hét végén arra lettem figyelmes, hogy a kis kópé térdel a kápolnában és imádkozik. „Megfogtuk”. Ez az, amiért érdemes csinálni! Nem állítom, hogy ezek után angyalként viselkedett, mert nem. Ugyanúgy csibészkedett, mint addig, de egy lépéssel közelebb került Istenhez!

Mind ez a mosollyal kezdődött...

Kertész Eszter, animátor

Gyermekítélet: cuki vagy ciki

Gondolatok a pedagógusokat ért inzultusokról egy tévéműsor kapcsán

Utóközlés a megelőző pedagógia szemszögéből kiegészítve

Az utóbbi hetekben többen is szót emeltek a tanárokkal szemben elkövetett szóbeli illetve tettleges bántalmazások miatt. Az okkeresés közben egymásra mutogattunk, és nem vesszük észre, hogy szinte mindnyájan részesei vagyunk a kialakult helyzetnek. A fenti megállapításom egy példával szeretném illusztrálni.

A Viasat3 adón hétköznaponként ugyanabban az időpontban közvetítik a KÖLYKÖK című műsort, amelyben a felkonferálás szerint „nagydumás kölykök” kérdeznek híres embereket: politikusokat, zenészeket, színészeket, stb. Az általam megnézett négy rész alapján a műsor feltételezett célja az, hogy kíváncsi, cserfes gyermekek kínos, mások által jópofának tartott kérdésekkel ostromolják a meghívott vendégeket, akik intelligenciájuktól és gyors reakciójuktól függően – esetenként figyelmen kívül hagyva, hogy 5-9 éves korúak ülnek velük szemben – megpróbálnak frappáns válaszokat adni. Ezek és néhány villámkérdésre adott válasz alapján döntenek el a gyerekek, hogy a meghívott cuki vagy ciki. A műsorban még három rövid filmösszeállítást is bemutatnak, amelyek egy része nem veszi figyelembe a gyermekek életkorát, és a műsorvezető ezekről is megkérdézi véleményüket. Igaz, a műsorkezdés előtt kiírják, hogy 12 éven aluliaknak csak nagykorú felügyelete mellett tekinthető meg, de a műsorban szereplő 5-9 éves gyermekek lelki fejlődésével, egészségével ki törődik? Feltételezem, hogy ezt a szülőre hárítják, ez az ő döntése.

Ez az a gondolkodásmód, amelyet el kell utasítanunk, hiszen olyan lavinát indít el, amely a bevezetőben leírt esetekhez vezethet. Miért? Nézzünk néhány példát. Rogán Antalhoz egy kilencéves kislány a következő kérdést intézte: „Te tíz évvel fiatalabbnak látszol. Szoktál-e az interneten jó csajokat nézni és megcsaltad-e a feleséged?” Rogán Antal a saját értékrendje alapján a felesége iránti szeretetről próbálta a kislányt meggyőzni, de nem volt elég eredményes, mert tovább kérdezték: „A nőket azért szereted, mert kicsi, vagy azért mert nagy a mellük. Vagy csak legyen nő és szép?” Egy öt éves kislány kérdése: „Van-e olyan ember, akit gyűlölsz?” Karda Beátát arról faggatta egy nyolc év körüli gyermek „azon kívül, hogy nincs férjed, szoktál szeretkezni?” Medgyessy Péternél többen között kíváncsiak voltak

arra, hogy ki tudja-e mondani az útelágázódást. E néhány példa és a gyerekek életkori sajátosságai is bizonyítják, hogy esetenként manipulálják őket. Medgyessy Péternél többen között kíváncsiak voltak arra, hogy ki tudja-e mondani az útelágázódást. E néhány példa és a gyermekek élet-

helytelen? Csak az óvodában/iskolában, ahol ezért eleinte a pedagógus és a szülő konfrontálódik, mert a szakembert esetenként prűdnek, elavult nézeteket vallónak, vagy autoriternek ítélik. Társaik is először zavartan nevetnek rajtuk, de amikor látják, hogy nincs következmény, ők is meg-

kori sajátosságai is bizonyítják, hogy esetenként manipulálják őket. Medgyessy szóbotlása kb. négy évvel ezelőtt történt, amelyre a kérdező nem emlékezhet.

A gyermekek szájából elhangzó kérdések előre befolyásoltak vagy idő előtti felfokozott szexuális érdeklődésre utalnak. Erre válaszolhatnánk, hogy ez a szülő felelősége. De gondolunk-e azokra a gyermekekre, akik a TV előtt ülnek, akár szülővel, akár nélkülük? Velük a kérdések kapcsán e témák megbeszélése vetődik fel. De talán ők sem gondolnak arra, hogy a vendégek számára legkellemetlenebb kérdést követő nézőtéri taps és a műsorvezető „sztár vagy” megjegyzése mit indít el akár a résztvevő, akár a néző gyermekben? Ha sztár akarok lenni, akkor így kell viselkedni! Azt kérdezek, azt mondok, amit akarok. Nincsenek korlátok, nincsenek szabályok. Sokuk számára ez lesz a követendő minta. Fiatalabb gyermekkorban még nevetnek rajta a felnőttek, mulatóságnak tartják. De mikor jön el az a pillanat, amikor valaki rájuk szól, hogy ez

erősítik „nagydumás társaikat”, s hamarosan azt tapasztaljuk, hogy egyre több a szellemeskedő durva beszóló, mert az a „jófejség” mértéke. Amikor már a családi környezet is magatartási zavarként ítéli meg a viselkedésüket, addigra már nincsenek korlátok, én-fékek, későiek a szabályok, amelyeket sikk megszegni.

A szeretet alapú nevelés elutasítja, hogy a gyermeket életkorának meg nem felelő helyzetbe hozza, természetes kíváncsiságát nyugtalanságot előidéző, idő előtti érdeklődést kiváltó, az egészséges személyiségfejlődést is veszélyeztető módon manipulálja. Sok kárt okoznak az egyetemes értékeket figyelmen kívül hagyó ismeretterjesztő és az intézményes nevelésbe is beépült korlátok nélküli, mindent megengedő, „csak próbáld ki magad” tartalmú szakirodalmak, pedagógiai irányzatok. Ezeket csak felerősíti a média „saját érdekeink mindenekfelett” filozófiája. Talán, ha összefogunk és kikapcsoljuk a tévét, nem növelve a gyermekeinket és minket is manipuláló műsorok nézettségét

indexét, valamint együtt tiltakozunk az ellen, hogy a családi értékrend ellenében neveljék gyermekeinket, illetve manipulálják őket (és minket), akkor megelőzhetőek, csökkenthetőek lesznek a pedagógusok elleni atrocitások is.

A nyári vakáció alatt a sokszor céltalanul lődörgő és unatkozó gyermekek, fiatalok legegyszerűbben elérhető időtöltése a televízió, illetve a nagyobb tömeget is megmozgató, az ingyenességet boldogan kihasználó nyári fesztiválokra való részvétel. Ezek egy része kihasználva a nyár „szabadságérzetét”, olyan programokat kínál, amelyek szellemisége, megvalósítási módja megzavarhatja személyiségfejlődésüket, formálódó értékrendjüket is. Ezekben a helyzetekben, vajon mit tenne Don Bosco? Megelőző pedagógiája nyújt-e segítséget, megoldást korunk szabados életfelfogást közvetítő „program-filozófiájával” szemben?

Villa János 1855-től tizenegy évig látogatta az ünnepi Oratóriumot. Ő a megelőző nevelésről így emlékezett: „Hamarosan itt van egy társadalmi ünnep (az Alkotmányé). A városban előre kihirdetik az ünnepségeket. Don Bosco ezek mögött gyermekeire nézve erkölcsi veszélyt lát. Így hát arra gondol, ugyanazon a napon szervez egy belső ünnepséget is, sok játékkal, lottóval és nyereményekkel, szalámmal, kenyérral és borral, és így megelőzheti a veszélyt. A kezdeményezés sikere – Villa János elmondásából ítélve – vitathatatlan: „Így is tettünk, és hármascsoportokban boldogan és vidáman meguzonnáztunk. Ilyen mesterkedésekkel gyűjtött minket maga köré.” Ez az úgynevezett megelőző nevelés, amely azelőtt avatkozik be, mielőtt még a bukás, a baj megtörténhetne. De ami ebből a történetből számunkra kiemelkedő, az a beavatkozás módja: a megelőző tett nem merül

ki a tiltásban, jelen esetben a városi ünnepségtől való eltiltásban; Don Bosco alternatív ünnepet ajánl fel, amely önmagában is meggyőző és értékes kezdeményezésnek bizonyult.” ... ”Ez a nevelési módszer példa és biztatás lehetne sok nevelő, főleg szülő számára, akik gyermekük és önnön kiegyensúlyozottságuk érdekében gyakran „nem”-ek mondogatására korlátozzák nevelésüket. Ezeket a „nem”-eket nem is olyan nyomasztó elfogadni, ha nyomukban a gyermek előtt mindjárt alternatív lehetőség is nyílik, mely adott esetben képes elfeledtetni vele azt, amiről le kellett mondania.” (Russo C., 2006., 116.) *Rózsáné Czigány Enikő*

szalézi munkatárs

Felhasznált irodalom: Claudio Russo (2006): Don Bosco találkozása a fiúkkal, Rózsáné Czigány Enikő (2008): Gyermekítélet: Cuki vagy ciki In: Magyar Nemzet, május 23.

A zarándoklat nem kirándulás A májusi ifjúsági zarándoklat margójára

Az első kérdés talán az lehetne:

MINEK EZ MANAPSÁG?

Ma már odaérhetnénk 10 perc alatt busszal, helikopterrel 2 perc alatt (sugarhajtasú vadászgéppel fél perc alatt, csak nem tudom, mi maradna a fel- és leszállópályák virágaiból és fáiból). Így azonban nem volna felajánlás, közösségélmény, benső megnyugvás, megtisztulás, találkozás egy szent helyen egymással és Istennel,

A zarándoklás jelképesen hasonlít az ÉLETUTUNKHOZ.

Jézus ilyenkor nemcsak lépkedni, hanem egymásra figyelésre, imára, másokért lélekben felajánlott apró nélkülözésekre, lelki megtisztulásra hív meg minket, gyónási lehetőség is adódhat menet közben.

Ahogy XVI: Benedek pápánk mondta a fiataloknak a kölni út kapcsán: *“Krisztus nem vesz el tőletek semmit!”* Amit a FOGADALMAKBAN KRISZTUSNAK ADNAK a szerzetesek, azt nem magának tartja meg az Úr, hanem letisztítva, eredeti pompájában és többszörösen adja vissza nekik!

Rám sötétedett, mikor ellenőriztem, hogy mivel vetették be a szántóföldön áthaladó utat, ami zarándokutunk egyik szakasza. Bolyongtam az éjszakában, de szerencsére világítottak a csillagok. Két dolgot élttem át:

- a FÉNY, VILÁGOSSÁG mekkora ajándéka Istennek. Az erdőben koromsötét miatt csak botorkálva haladhattam. Mikor végre fényt pillantottam meg, nagy örömrárasztott el. Hányszor látunk fényt, de

csak a sötétség átélésekor tudjuk újra értékelni.

- az ÚT micsoda hatalmas találmány. Erdőben, úttalan úton járva vágytam az útra, ami máskor olyan természetes, esetleg éppen unalmas. És végre megtaláltam! Leírhatatlan öröm! Az út a szabadság: szabadon lépkedhetek, teljesen sima, vagy alig vannak gödrök.

És még egy: ELVEZET oda, ahová el akarok jutni, az IGAZI CÉLHOZ, ÉRTÉKHEZ. Út nélkül - ha még tájékozódni sem sikerül - elvileg a végtelenségig körbe lehet járni egy mezőn vagy erdőben. Zsákutcákba menve pedig bosszantó érzés tölt el: időt pocskoltam, mert azt hittem, hogy az egyetlen igaz érték felé vezet, pe-

dig hamis értéket találtam. Először vissza kellett mennem, majd újra folytathatom az igazi utat. Ilyen az igaz bűnbánat és gyónás.

Néha jót tesz, ha megtapasztaljuk, mennyire korlátozottak vagyunk emberként, és mégis botorkálva, a reményt és életszomjat táplálva magunkban képesek vagyunk megtalálni a FÉNYT és az UTAT. A zarándoklaton újra megkeressük, ÚJRA FÖLFEDEZZÜK az utat és a fényt. A közös gyaloglás, beszélgetés, apró nélkülözések, egymásnak való segítség lehetőségei ezt teszik lehetővé: hogy fényt adjunk egymásnak, újra meglássuk a fényt.

P. Andrásfalvy János SDB

Fesztiválok ideje

LUMEN fesztivál Szombathelyről Nagyszombatba

A szlovák Szalézi Ifjúsági Mozgalom (DOMKA) június 6-7-én rendezte meg a szlovákiai Nagyszombatban a LUMEN nevezetű fesztivált, amelyre Európa több országából özönlöttek a fiatalok, hogy meghallgassák a világ minden tájáról érkező keresztény, 'karizmatikus' együtteseket. A színpadra lépő zenekarok a legkülönbözőbb zenei stílusokat képviselték, pl. underground rap, pop/rock, techno és rengeteg más műfaj is terítékre került, ezzel remek hangulatot kínálva a fesztiválon résztvevő mintegy 5000 fiatalnak, köztük nekünk, magyaroknak is, akik első alkalommal vettünk részt ezen a rangos ifjúsági rendezvényen.

Amikor este nyolc óra tájban megérkeztünk Nagyszombatba, a programok már javában zajlottak, jó hangulat volt, aminek az esős idő sem tudott véget vetni. A szállás elfoglalása után egyből belevetettük magunkat a koncertek forgatagába. A fesztivál programjai közül számunkra különösen emlékezetes volt a Delirious videoklipjeivel lelkesen együtt ugráló tömeg, vagy DJ Andy, aki fehér keretes, sötét szemüvegében teljes átéléssel húzogatta a keverőpult gombjait. Hajnaltájt a zenei programok befejeztével már csak egy kis fagyizásra maradt erőnk.

A történet ott kezdődött, hogy a szombathelyi animátorok közül néhányan Andrásfalvy János atya vezetésével nekivágtunk az útnak. Első megállóhelynek Csornát választottuk, ahol pont beleszórtunk egy búcsúi játékba: csakúgy záporoztak a nyeregmények az animátorok rúgta gólokért. Nem időzhettünk sokat, ugyanis még nagyon hosszú út várt ránk. A kihalt határpéület elhagyva kisebb-nagyobb dugókba keveredtünk. További nehézségekkel kerültünk szembe a zürzavaros pozsonyi utakon, de közben több ismeretségre tettünk szert, mint gondoltuk volna. A kérdezősködések révén sok magyar emberrel is találkoztunk, akikkel kölcsönösen megörültünk egymásnak. Örömmel tapasztaltuk, hogy a Szlovákiában élő magyarok még mindig őrzik magyarságukat.

Másnap részt vettünk a szlovákul megtartott szentmisén az amfiteátrumban, amelyen több ezren vettek részt, majd elköszöntünk az újonnan megismert barátoktól és végiglátogattuk Nagyszombat fontosabb nevezetességeit: a Pázmány bíboros alapította egyetemet, a templomokat és Kodály Zoltán gimnáziumát.

Élményekkel telve, szerencsésen hazaérkeztünk hosszú utunkról, és ezúttal köszönjük a lehetőséget, hogy részt vehettünk a Lumen fesztiválon. Talán jövőre újra ott leszünk?

Ódor Tímea, Földházi Viktor és Pup Ádám

LADIK Apostag Keresztény ösztönművészeti kivonulás

A LADIK Ifjúsági Egyesület a Szalézi Ifjúsági Mozgalommal együttműködve ez év augusztusában immár tizenharmadszor rendezte meg a Ladik fesztivált. A helyszínre az ország több szalézi házából is jöttek fiatalok, és természetesen sokan voltak a vendéglátó Apostagról és megannyi más helyről is. Mi, szombathelyiek első alkalommal vettünk részt a Ladik fesztiválon. Érkezésünkkor az Ákos-kertben először egy kiváló nyári játékot, a strandfocit fedeztük fel, majd megpillantottuk a nagy színpadot, amely a fesztivál központi helyszíne volt. A szaléziak Ábrahám Béla atya vezetésével már hatodik alkalommal vannak jelen Apostagon. A helyiek minden évben rendelkezésükre bocsátanak egy épületet a fesztivál idejére, amelyet szorgos munkával igazi oratóriummal varázsolnak. Itt késő délutántól egészen hajnali három óráig fogadják a fiatalokat, akik a koncertek után még nyitottak a közös játékokra, igényes szórakozásra. Idén mi is bekapcsolódtunk a munkába: a kíváncsiskodókat az általunk már jól ismert oratóriumi játékokkal vártuk: pingpongozással, csocsó bajnokságokkal, különféle társasjátékokkal és ördögglakatokkal szórakoztattuk egymást és ismerkedtünk. Nem feledkeztünk meg azokról sem, akik idejüket a hangos játék helyett inkább beszélgetéssel töltöttek. Nekik a szalézi fiatalok pincéreket meghazudtoló lendülettel és kitartással kínálták a teát és kávé.

A keresztény kivonulás talán legvártaabb eseménye a meghívott együttesek fellépése volt. A páratlan hangulatot többek között a Ladik, Ösztön, Vészbejárat, Só, Borka Band, Via Stellis, Gável Testvérek együtteseknek és Sasvári Sándornak köszönhetjük. Izgalmas történetekből sem volt hiány Olofsson Placid bencés atyának köszönhetően, aki jó humorral mesélt arról, hogy Szibériában miként töltött el tíz évet rabtársaival együtt a Gulágon. Elbeszéléséből kiderült, hogy ezt a nehéz időszakot csak az Istenbe vetett hit segítségével élhették túl.

A sok jó programot finom ételek tetézték. A helybeliek különféle bográcsban készült finomságokkal - halászlével, gulyással, kakaspörkölttel - vártak minket ebédre.

A fesztiválról a közös szentmise sem hiányzott, melyet több más programmal együtt élőben közvetített a Mária Rádió. Az apostagi együttlét záró momentumuma a légi fotózás volt, amelyhez óriási, élő keresztet alkottunk.

A Ladik fesztivál tényleg felejthetetlen volt. Ha valaki idén elmulasztott velünk tartani, akkor jövőre pótolhatja mulasztását!

Horváth László, Brunászi Tamás

Ünnepelni Don Bosco szívével! Szalézi oratóriumok hétvégéje Szombathelyen

A szombathelyi szalézi rendház volt helyszíne június 28-án és 29-én a Magyarországon működő szalézi oratóriumok második országos találkozójának. A vidám hétvégét a Szalézi Ifjúsági Mozgalom szervezte P. Andrásfalvy János SDB szalézi ifjúságpasztorációs megbízott irányításával.

A találkozón mintegy ötven fiatal és vezető vett részt öt szalézi oratóriumból: a házigazda szombathelyieken kívül eljöttek Pécsről, Balassagyarmatról, Óbudáról és Nyergesújfaluról.

A szombathelyi szalézi rendház színháztermében minden csoportnak alkalma volt bemutatkozni és ismertetni munkája legérdekesebb, legsikeresebb részét. Gazdag képes bemutatókkal illusztrált beszámolóknak adtak ízelítőt az oratóriumokban folyó életről, és számos eredeti ötletet adtak át egymásnak. Tréfás jeleneteket, több vidám táncot, éneket és játékot mutattak be, volt bűvész produkció és rövid színdarab is - a balassagyarmatiak előadásában Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg című művének színpadi adaptációjából láthattunk egy részletet.

Szombaton a házigazdák újszerű elgondolása nyomán a szombathelyi belváros nevezetességeit „Savaria városvetélkedő” keretében ismerhették meg a vendégek. A vetélkedőt a szombathelyi oratórium fia-

taljai állították össze, és a vegyes csapatokba osztott fiatalok annyira élvezték, hogy egyhangúlag kevesellték a feladatokat.

Este a szórakozást komoly percek váltották fel. Először Don Bosco halálának 120. évfordulójáról megemlékezve a szaléziak karizmájáról láthattak egy kisfilmet a résztvevők, majd Andrásfalvy atya a Sri Lanka lakosságát sújtó társadalmi és elemi csapásokat bemutató kisfilm kapcsán a szalézi rendfőnök idejére kiadott vezérgondolatáról és a legszegényebbek jogainak védelméről szólt. Az est végén Salagala Rajesh és Quadros Lytton indiai szaléziak beszéltek misszionáriusi hivatásukról.

A napot éjszakai fagyizással és éjjel utáni tartó barátságos pingpong- és csocsó meccsekkel koronázták meg.

A találkozón jelentős helye volt a közös imának is. A résztvevők a Szent Kvirin templom kriptájában lerótták tiszteletüket Brenner János vértanú sírjánál, a szentmiseken pedig - összoratóriumi zenekart alakítva Fülöp Tibor szalézi szerzetesnövendék vezetésével - együtt imádkoztak a közös célokért, Istennek ajánlva az oratóriumban végzett tevékenységüket, kérve a szalézi rend alapítója, Bosco Szent János és a Segítő Szűz Mária pártfogását.

Lengyel Erzsébet

Áthelyezések, változások a Magyar Szalézi Tartományban

Ahogy már értesültek róla, tizennyolc év tartományfőnökség után leköszönt tisztéről **P. Havasi József**, aki a szétszórattatás után újraszervezte és vezette a szalézi munkáját Magyarországon. Havasi atya a péliföldszentkereszt szerzetesi közösség tagjaként továbbra is tevékenykedik majd. Nyugdíjazását kérte és ugyancsak Péliföldszentkeresztre költözik az eddigi szombathelyi igazgató, **P. Halász István** is. A nyár folyamán egyéb változások is történtek a Magyar Szalézi Tartományban:

Szombathely - igazgató

Andrásfalvy János atya 2001-től a péliföldszentkereszt közösség tagja volt, most pedig a szombathelyi szalézi ház élére kerül. Hazai teológiai és biológia-kémia tanuló mellett egy évig Betlehemben tanult, licenciáját Rómában szerezte, több nyelven beszél. 1998-ban tette le szerzetesi örökfogadalmát, 1999-ben szentelte pappá Paskai László bíboros. Miután visszakarta a rend a nyergesújfalui Szalézi-Irinyi Középiskolát, nevelési igazgatóhelyettesként az első perctől kezdve próbálta Don Bosco szeretetével elültetni a diákok és tanárok szívébe a szalézi lelkiséget, beindította az oratóriumot és megalapozta a további munkát. Közben szalézi ifjúságpasztorációs megbízottként lelkigyakorlatokat, tábortokat vezetett és szervezett és számos hazai és nemzetközi fórumon népszerűsítette a Szalézi Ifjúsági Mozgalmat. Tagja a tartományfőnök munkáját segítő Tartományi Tanácsnak. Szombathelyen volt novícius, de idén év közben időnként heti négy napot is eltöltött ott, így egyáltalán nem ismeretlen számára a hely. Sokféle módon kipróbálta már rátermettségét, most egy újabb nagy kihívás előtt áll. Kísérjük imáinkkal!

Nyergesújfalu - iskolaigazgató

Lux Ambrus Kazincbarcika után most a nyergesújfalui Szalézi-Irinyi Középiskola élén folytatja majd igazgatói tevékenységét. Így vall magáról:

Pedagógus családban születtem 42 éve, három testvérem van. Feleségem szintén tanár, fiunk, Domonkos kilenc éves. Édesanyám az Arany János Gimnáziumban tanított, majd annak igazgatója volt, neki köszönhetem, hogy találtam egy nagyon szép hivatást. Az ő nevelési elvei alapján mondhatom el magamról, hogy előbb tudtam Don Boscóról, mint hogy ismertem volna.

Az ELTE BTK-n szereztem diplomát történelem és szociológia szakon. Első munkahelyemen, a budapesti Táncsics Mihály Gimnáziumban 13 évig tanítottam, ahol osztályfőnökként három osztályt „fogyasztottam”, több mint tíz évig segítettem a diákönkormányzatot, ill. munkaközösség-vezetőként a kollégáimat. Kilenc éve költöztünk Óbudára, ekkor ismerkedtünk meg a szaléziakkal és kapcsolódtunk be az egyházközség életébe.

2004 nyarától voltam a kazincbarcikai Don Bosco Szakiskola igazgatója, ami nem könnyű, de nagyon szép, igazi evangelizációs feladat. Heti ingázóként dolgoztam, így csak hétvégeken voltam együtt családommal. Három év után ezért bejelentettem a tartományfőnök úrnak, hogy az idei tanév után visszajövök Budapestre, mert - bármennyire is szeretem a barcikai gyerekeket, a szívemhez nőtt az iskola, és a Gondviselésnek köszönhetően nagyon sokat elértünk a kollégáimmal - a családom elsőbbséget élvez. Havasi atya megkért, hogy vállaljam el a nyergesújfalui iskola vezetését, amit nagy elismerésnek vettem, a szaléziak és Don Bosco iránti elköteleződéséből adódóan - más állásajánla-

tok ellenére - el is fogadtam. Az utóbbi hónapokban többször jártam a nyergesújfalui iskolában, de még jobban meg kell ismerem a diákokat, kollégákat. Fontosnak tartom, hogy folytassam azt a munkát, amit a szalézi atyák elkezdtek, és fejlesszem a családiasság értékét, ami az iskola egyik erőssége.

Ezen túl talán a legfontosabb feladat, hogy az iskola szakképzésének stratégiáját meghatározzuk, ill. az új, modulrendszerű képzést beindítsuk. Az informatikai képzés miatt is elengedhetetlen, hogy jövő nyáron az iskola belső elektronikus hálózatát felújítsuk és egy természettudományi szaktantermet kiépítsünk. Az iskola belső humán erőforrásait meg kell teremteni a pályázati lehetőségek sikeres kihasználásához. A pedagógiai és technikai fejlesztések elkerülhetetlenek annak érdekében, hogy az iskola versenyképes maradjon, és betölthesse azt a hivatást, amit Don Bosco vár el tőle. Bízom benne, hogy együtt a kollégákkal és a diákokkal ez sikerülni fog!

P. Ábrahám Béla továbbra is a péliföldszentkereszt szalézi közösség igazgatója marad, a nyergesújfalui Szalézi-Irinyi Középiskolában pedig nevelési igazgató-helyettes és hittanár, valamint ismét tanít majd hittant az óbudai Szent Péter és Pál Szalézi Általános Iskolában.

Kazincbarcika - iskolaigazgató

Kövári László 52 éves, feleségével huszonnyolc éve kötött házasságot, négy gyermek van (27, 25, 22 és 20 évesek), még egyikük sem alapított családot. Budapesten, Gazdagréten lakik. Ezt írja:

Képzettségem mérnöktanár, 1981-ben végeztem Gödöllőn, mint mezőgazdasági gépészmérnök. Három év tervezői munka után 1994-ben kezdtem tanítani egy szakmunkásképző intézetben, ahol hét évig dolgoztam, majd a felnőttképzésben tevékenykedtem, ill. egy szakközépiskolában is tanítottam. Eközben egy keresztény szellemiségű szakképző iskolát terveztem.

1999-ben kaptam lehetőséget rá, hogy Újpesten megszervezzem a Páli Szent Vince Katolikus Szakiskolát. Ekkor találkoztam az ott élő szalézi atyákkal, akik a mai napig sokat segítenek az iskolának. Olvasmányaimon keresztül ismertem meg a megelőző nevelési módszert és nagy élmény volt, hogy működik.

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy a tartományfőnök felkért a kazincbarcikai iskola vezetésére. Nem volt könnyű döntés, több nehézséget is meg kellett oldani, hogy vállalni tudjam. Sok-sok feladat vár, már folyamatban levő- és új fejlesztések sorozata. Az új épület elkészülte után a szakképzési rendszer is jelentősen átalakul, tovább kell fejleszteni az iskola lelkiségét, meg kell ismerkednem az új kollégákkal, diákokkal, a várossal, a térséggel... Az hiszem, nem fogok unatkozni a következő hetekben, hónapokban.

Nagyon sok segítséget kaptam már eddig is az iskola előző igazgatójától és az ott dolgozó szaléziaktól. Sokat jelentett, hogy már az előző tanévben bekapcsolódhattam az iskola életébe, ismerkedve a pedagógusokkal, a tanulókkal, az intézménnyel. Amit tapasztaltam, az megegyezik a hivatásommal, céljaimmal: a hátrányos helyzetű fiatalok segítése, felnőttképzés, nevelés (növelés) emberségben és hitben - ebben szeretnék együtt munkálkodni az Úristennel, Don Boscóval, a szaléziakkal.

A szerzetesnövendékek közül **Vitális Gábor** diakónus képzésének utolsó évét itthon végzi el, a misszionáriusok közül pedig **Salagala Rajesh**, **Pham Quoc Thai Hung Savio Domonkos** és **Tran Dinh Biet Pál** folytatják teológiai tanulmányaikat a Sapiencia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán. **Quadros Lytton** Kazincbarcikán tölti a második olaszországi évét, **Kirner Gábor** pedig megkezdte a novíciátust Olaszországban. Imádkozunk hivatásuk megerősítéséért és újabb szalézi hivatások ébredéséért!

Hírek a szalézi világból

Szeptemberben kezdődik a Don Bosco Nővérek Káptalanja - A Segítő Szűz Mária Leányai, a Don Bosco Nővérek Általános Káptalanja lesz szeptember 15. és november 15. között Rómában, ahol tartományfőnöknök és képviselők arra keresik a választ, hogyan lehet: "Isten megelőző szeretetének jelévé válni a mai világban."

Ez alkalommal a nővérek új generális anyát is választanak, mivel Madre Antonia Colombo már 12 éve vezeti a rendet. Kísérjük imáinkkal a Káptalan munkáját! (FMA)

Növekedik a szalézi jelenlét Mongóliában - A szaléziak érkezése után 2001-ben, és a Don Bosco Nővérek után 2007-ben, 2008 a szalézi munkatársak éve Mongóliában. A két első mongóliai munkatárshoz, akik május 24-én tettek ígéretet Macaóban, júliusban még két újabb munkatárs csatlakozott. (ANS, Ulan Bator)

Ifjúsági Jogi Hálózat Indiában - Július végén beindult a világhálón egy új indiai honlap Juvenile Justice Network Web (Ifjúsági Jogi Hálózat) néven, mely segítséget kíván nyújtani a hivatalos szervezeteknek, magán személyeknek és szervezeteknek, hogy Indiai jobb helyre váljon a gyerekek számára. A Vijayawada (Andhra Pradesh állam) központtal működő honlap gazdája meg kívánják erősíteni a már eddig is létező hálózatot, hogy még tágabb kommunikációs lehetőségeket, több információt és kapcsolódó anyagot biztosítsanak a témában. Indiában él a legtöbb gyermek a világon. Az ország lakosságának több mint az egyharmada 18 évnél fiatalabb, a teljes népességnek közel 40% a gyermek. India Alkotmánya boldog, szabad és egészséges gyermekkort vetít a gyermekek elé, melyben nincs erőszak és kizsákmányolás. Mégis, a valós élet rengeteg gyermek számára nagyon távol áll ettől a képtől. Ha a fiatalok összeütközésbe kerülnek az államjogi gépezettel, a helyzet még megrendítőbbé válik.

Ennek fényében indították be jól felkészült és motivált személyek az új honlapot, hogy megoszthassák tapasztalataikat, kritikusan megvizsgálják a jelenleg hatályban levő gyermek-jogokat, befolyásolják a gyermekjóléti szervezetek munkáját, segítsék és figyeljék az ifjúsági jogrendszer működését Indiában. A hálózat működésében jelentős szerepet töltenek be George Kollashany és Koshy Thomas szalézi atyák, és hasonló gondolkodású munkatársaik. (ANS – Hyderabad)

Segítség az árvízkarosultaknak - Tizennégy fiatal önkéntes Casale Monferrato szalézi oratóriumából az igazgató, Enrico Lupano szalézi atya vezetésével részt vett a romániai árvízkarosultakat megsegítő akcióban. Eredetileg a moldáviai határ menti Adjudeniben egy óvodában segítettek volna a nyári táborozás ideje alatt a nővéreknek, de a Siret folyó kilépett medréről, vízzel és sárral árasztva el a vidéket és a mintegy 5000 főnyi lakosság otthonait. Mivel a templom a városka legmagasabb helyén áll, a hajléktalanná vált emberek itt találtak menedéket. Az olasz fiatalok azonnal bekapcsolódtak a segélyakcióba, és miután kimentették a gyerekeket az óvodából, segítettek az idősebbeknek elhagyni a veszélyeztetett területeket. Mintegy 140 embert fogadtak be, ételt készítettek és foglalkoztak a gyerekekkel. „Szövögettük saját terveinket, de az Úr ismételen megmutatta nekünk, hogy az ő szándékai nem mindig egyeznek meg a mi elképzeléseinkkel. Vajon mit tehetett volna a három nővér, ha mi nem vagyunk itt? Nagyon fáradtak vagyunk, de nagyon boldogok is, mert segíthettünk a rászorulóknak.” - mondták el a fiatalok, akik májusban vették át a missziós keresztet don Chávez rendfőnöktől. (ANS – Adjudeni)

„Segítsünk, hogy megtalálják életük értelmét!” - Új nagyszabású megelőző programot dolgoztak ki a horvát szalézi munkatársak, hogy megakadályozzák a fiatalok és gyermekek között rohamosan növekedő önpusztító és agresszív viselke-

dés további terjedését. A program célja, hogy segítsenek a fiataloknak feltárni életük belső értékeit és szépségét, vidám, alkotó életet éljenek, nyíltan és közösségekben másokkal. Ezt elsősorban azzal kívánják elérni, hogy a szülőknek segítséget nyújtsanak ahhoz, hogy meleg családi otthon alakítsanak ki, ahol megértik és elfogadják a fiatalokat. Emellett sokkal jobban odafigyelnek az animátorok képzésére, akik kortársaik között a boldog, értelmes élet értékeit terjesztik. Különös gondot fordítanak a háborús borzalmaknak kitett családokra és fiatalokra. A projekt első és legfontosabb célcsoportja a serdülők, illetve az általános iskola végzősei és szüleik. A program 2010-ig tart majd, a résztvevők száma mintegy 400 fő. (www.donbosco.hr)

Don Bosco-nászajándék - A Don Bosco Heute lap (a Szalézi Értesítő német nyelvű változata) külön kiadását kapták házasságkötésük alkalmából Manuela és Michael Hofmann. A fiatal pár évek óta szoros kapcsolatban áll a szaléziakkal: Manuela a stadlaueri (Bécs) szalézi plébánián nőtt fel, és mint kisegítő tevékenykedik, Michael pedig az unterwaltersdorfi Don Bosco Gimnázium volt növendéke, aki hittanárként és nevelőként dolgozik az iskolában.

A különkiadást bevezetőjében Florian Wiedemayr szalézi atyának az ifjú párhoz intézett gondolatait olvashatják, a 16 oldalas kiadványban az ismerősök és barátok által írt cikkek láttak napvilágot számtalan fotóval illusztrálva. A lap 60 példányban jelent meg, amit a vendégek között osztottak szét, mint maradandó emléket egy esküvőre, ahol Don Bosco is „jelen volt”. (www.donbosco.at)

Hírek a magyar tartományból

Akarom, Isten segítségével

Alig kezdődött el a nyár, máris nagy útra indultunk, egyenesen Rómába. Zarándoklatunk célja Vitális Gábor, azaz Müzli diakónussá szentelése volt.

A város gyönyörű, leánderek mindenfelé, ezerféle színben, nagy hőség és sok turista. A szaléziak vendégszállójában rendezkedett be az ünnepségre érkező csapat, rokonok és barátok a szülővárosból, Borsodnádásdról, és Obudáról. Az izgalmas, bár fárasztó városnézések után esténként előkerültek a hazai sütemények, könnyű olasz borok és kezdődtek az éjszakába nyúló beszélgetések. A híres műemlékek, a jó hangulat azonban kevés lett volna ahhoz, hogy az ünnep fontosságát és szépségét átérezzük, hiszen szerettük volna, ha nem csak nézői, hanem részesei is vagyunk az eseménynek. Ehhez csöndre, közös imákra is szükség volt.

Az elcsendesedés egyik állomása volt a gyönyörű St. Clemente

bazilika. Müzli itt, kedvenc templomában beszélt nekünk a szentély fölötti mozaik gazdag jelképrendszerén keresztül arról, hogy Jézus az út, az igazság és az élet.

A szentelés előtti közös imát hirdettek a diakonátusra készülő, tizenegyen a világ minden tájáról. Megérkeztek a hozzátartozóik is, színes fejkendő s négerek, hangos spanyolok, mosolygós ázsiaiak. Bár olaszul nem tudunk, mégis, szívünkben értettük a több órás imaest szavait. Másnap a zsúfolásig megtelt Segítő Szűz Mária bazilikában a püspök atya kérdéseire válaszul hangzott el az „Akarom.”, majd a diakónusok megkapták az Evangéliumot, aminek a szentelés után hirdetői lettek. Rómában, ahol Szent Péter és Szent Pál hirdették a z Örömhírt, a Krisztus követésben most új fiatalok léptek a nyomukba. Jó volt látni Müzli elszántságát és lelkesedését, és vele együtt örülni. Imádkozzunk érte a liturgia szavaival: Isten tegye teljessé a jót, amit megkezdett benned!

Marillai Andrea

BALASSAGYARMAT

Kolijuniális 2008 - Idén először szervezték meg a balassagyarmati Szalézi Kollégiumban az évzárót. A nevelőtestület nem titkolt szándéka, hogy hagyományt teremtsen ezzel a kezdeményezéssel.

Június 10-én a vidám évbúcsúztatón (ahogy hazai berkekben elnevezték: Kolijuniálison) a kollégium valamennyi növendéke és nevelője aktívan részt vett. A rendezvény életre hívója és szervezője az intézmény fiatal nevelője, Kramlik Mariann. A kedvező időjárás eleve megalapozta az amúgy sem lankadó jókedvet. A foci EB jegyében a kisorsolt csapatok az esélyesként jegyzett válogatottak (spanyol, portugál, horvát és francia) színeiben versengtek egymással. Mondhatni, hogy egy „mini EB” zajlott le az intézmény keretein belül. Igaz, hogy a versenyszámok többsége nem a labda körül forgott, de annál nagyobb küzdelmet hozott. A csapatkapitányok vezetésével a diákok táncban, az elmúlt tanév jeles eseményeit felidéző totóban, dalfelismerés-

ben, énektudásban, aszfaltrajzban, kosárra dobásban és kötélhúzásban mérkőztek meg. A legnagyobb siker a kötélhúzást és a dalszerző, „Himnusz a vakációról” feladatot, majd az azt követő előadásokat övezte. Az Érik a szőlő c. népdalra komponált művek hatalmas elismerést arattak. Az év zárásaként az intézmény énekkaros diákjai - Kalocsay Frigyes tanár úr vezérlésével - egy hangulatos „gálakoncerttel” kedveskedtek társaiknak. Aprócska salgótarjáni kollégistánk, Virág Csenge nagy örömmel vállalta a „Legyetek jók, ha tudtok” című dal szülő szerepét, amelyet a lelkes közönség végig tapssal kísért.

Természetesen a jutalmazás sem maradt el, minden „válogatott” ajándékban részesült. Az egész délután a felszabadult jókedv és vidámság jegyében telt. A „mini EB-t” a franciák nyerték, megelőzve a spanyol, a portugál és nem utolsósorban a horvát csapatot. Egyben azért biztosak vagyunk, hogy a „győztesek” öröme nem lesz ehhez fogható: itt ugyanis mindenki nyert, egy kellemes délutánt biztosan.

A kollégium nevelőtestülete

Kolijuniális Balassagyarmaton

Szalézi Nyári Napközis Tábor - Idén rendhagyó módon nem toboroztunk és plakátoltunk a városban, hogy legyenek gyerekek a táborunkban, mégis kb. 30 családot kellett visszautasítanunk, mert az animátorokkal megállapítottuk, hogy csak 130 gyermeket tudunk fogadni a Nyári Napközinkbe. Még a tábor első hetében jött be egy anyuka a gyermekével, mert eddig nem tudott a táborról és érdeklődött. Majd a részletes tájékoztatás után rögtön határozott: „Mi már most jelentkezünk ide jövőre!”

A tábor minden évben valamilyen jeles évfordulóhoz kötődik. Így az első hét témája Don Bosco volt, mivel égi születésnapjának 120 éves évfordulója van ebben az évben. A Biblia éve miatt pedig a tábor második hetében az Ószövetség egy-egy jelesebb eseményéről beszéltünk a gyermekeknek, majd a harmadik héten az újszövetségi történetekkel gazdagítottuk lelkileg a résztvevő gyereksereget. A bibliai történeteket és Don Bosco életének egy-egy eseményét az animátorok mesélték el, majd a gyermekeket tíz csoportra osztva két-két animátor segítségével a kiscsoportos beszélgetésekben elmélyítették a hallottakat.

Hetenként szerdán voltunk kirándulni, csütörtökön pedig közös szentmisén vettünk részt, melyben a hét témájáról elméledtünk, a gyermekek pedig csoportonként könyörgéseket fogalmaztak meg.

A helyi rendőrség is eljött meghívásunkra, hogy balesetvédelmi oktatásban részesítse a táborozókat, és a tűzoltóság is kivonult, hogy tájékoztatást adjon a tűzoltásról a gyermekeknek, akik nagy örömmel birtokba vették néhány percre a tűzoltó autót.

A nagylelkű támogatók és egyéb felajánlások jóvoltából a gyermekek nem éheztek a tábor folyamán. A társasjátékok, ördögglakatok és gyöngyfüzés mellett voltak sakk-, foci- és csocsóbajnokságok, de

Bans a balassagyarmati nyári napközis táborban

nem hiányzott a kidobójáték, sem a zenés tánc (Bans), melyet sokan visszatapsoltak. A három hét alatt mintegy 180 gyermek vett részt 20-30 animátor és felnőtt segítségével mellett.

A tábort naponta megbeszéléssel zártuk, a tábor végén pedig egy kiértékelő összegzésre gyűltünk össze az animátorokkal, hogy a hibáinkból tanuljunk, a jól bevált ötleteket, játékokat pedig jövőre is örömmel fogadják a gyermekek, akik jól érezték magukat a három hét alatt.

*P. Hartai Gábor SDB,
rendházigazgató, plébános*

KAZINCBARCIKA

Szalézi munkatársi csoport alakult - Május hónap egyik nagy eseménye volt a kazincbarcikai Don Bosco iskolában, hogy megalakult a szalézi munkatársi csoport. Május 29-én Havasi atya szentmisét celebrál Herbolyán, ahol az iskola dolgozói és tanulói előtt kilenc új szalézi munkatárs tett ígéretet, hárman pedig megújították ígéretüket, fogadva, hogy a Katolikus Egyház és Don Bosco tanítása szerint még aktívabban vesznek részt az ifjúság nevelésében.

A csoport vezetőjének Molnár-Gál Béla hittanárt választották meg. A tanulók kis műsorral kedveskedtek, ami után agapé következett. *Szuromi Béláné*

Bérmálkoztam - Nagy örömet éltem át június 22-én. A Szent Család templomban öt diáktársammal együtt a bérmálás szentségében részesültem a Szent Család templomban. Hitoktatóm, Molnár-Gál Béla vállalta, hogy a béрмаapám legyen. A szentmise kezdetén az egyházközség képviselőtestületének világi elnöke megköszönte a szalézi atyáknak, hogy a Don Bosco iskola növendékei közül hat tanuló

részesül a bérmálás szentségében. Dr. Berkesi László miskolci helynök atya prédikációja felemelő volt. Külön jól esett, hogy kiemelte védőszentem, Savio Szent Domonkos tiszta lelkületét. Köszönöm Istennek és mindenkinek, aki hozzásegített ehhez!

Tóth János

Animátor voltam a VIDES táborban -

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy részt vehettem az animátor képzésben és így az iskola nyári oratóriumában is tevékenykedtem. Nagyon szép élmény volt, amit köszönök.

A VIDES tábor június 30-tól július 4-ig tartott. Ebben az évben Magone Mihály életével és Don Boscóval ismerkedtek a résztvevők, húsz 7 - 14 éves gyermek. Gazdag program várta a nebulókat. Sport, kézműves foglalkozás, gyertyakészítés, imádság, gyöngyfűzés gyalogtúra, zene és tánc közül válogathattak. Agnes nővér, Simon atya, Géza és Domonkos testvér, két főiskolás és középiskolás animátor, valamint Margó és Klári néni segítette a munkát. A tábor zárásakor meghívtuk a szülőket, és kis műsorral leptük meg őket, majd Simon atya igeliturgiát tartott, amin mindenki részt vett.

Köszönet mindenkinek, aki hozzájárult a tábor sikeréhez!

Nagy Zsuzsanna

NYERGESÚJFALU

Gyere velünk Narniába! - A gimnáziumban működő szalézi oratórium egyik igen értékes színfoltja, hogy június 23-27. között nyári napközi tábort hirdettek meg, ahová nem csak helyből, hanem a környékbeli falvakból is jöttek gyermekek. Az iskola animátor-csoportjának tagjai Kukuczka Robert szalézi atya gondolatébresztő előadásait kiteljesítve C.S. Lewis

ismert regénye alapján forgatott Narnia című filmen alapuló eredeti játékok és foglalkozások segítségével vezették be a résztvevőket Jézus áldozatának titkába. A szervezést Ábrahám Béla szalézi atya irányította, és Lengyel Erzsi néni, Rajesh, Lytton és Domonkos szerzetesnövendékek is derekasan kivették részüket a munkából.

Az első meglepetés akkor érte a gyerekeket, amikor érkezéskor - hasonlóan a filmben látottakhoz - egy szekrényen keresztül tudtak csak bejutni a gimnázium udvarára, ahol egy „másik világ” várta őket: a játék, barátság, vidám szórakozás és felejthetetlen élmények tarka világa. Minden napnak megvolt az előre meghatározott forgatókönyve: reggelente az iskolában megnézték egy-egy részt a Narnia filmből és meghallgatták az ehhez kapcsolódó rövid előadást, majd a változatos játékokhoz tánc, kézműveskedés,

A „Fehér boszi” és Aslan, az oroszlán.

A memória-drótra fűzött karkötő elkészítése még a fiúkat is lekötötte.

csoportbeszélgetés és egy kis helyismereti előadás is társult. Piszkén a Gerenday arborétumban fergeteges számháború keretében keresték Aslant, az oroszlánt, Péliföldszentkeresztben pedig akadályversenyt rendeztek a filmből megismert szereplőket megszemélyesítő fiatalok. A szőnyi strandon fürdészel enyhítették a nyári meleget, az utolsó napon pedig a gyerekekért érkező szülők is ízelítőt kaptak a tábor hangulatából: meghallgatták a táborról szóló éneket, melynek szövegét az egyik fiatal írta, és megtekintették a héten fotózott képekből készült vetítést.

PÉLIFÖLDSZENTKERESZT

Jogunk volt/van az egészhez!!! - Nem telhet el nyár Vadóctábor nélkül. Legálább is én, és szerintem még sokan mások is így gondolják. Idén ismét az ország több részéből gyűltünk össze Péliföld-

„Rajesh király” jogokat oszt.

„Édesanyám, elhagyott a Pista!”

szentkereszten, hogy újra együtt legyünk, játszunk és imádkozunk.

Amikor beléptem az ajtón, elfogott az a boldog izgatottság, ami a biztos és bizonytalan keveredéséből jön, és az a könnyed öröm, ami ilyenkor természetes. Persze megint a nyakamba szakad az évről-évre ismétlődő regisztrációs kérdések sora. Nagy nehezen sikerült túljutni a regisztráció „forgatagán”, és feliratkoztam a zene műhelybe. Mióta vadóctábor a vadóctábor, azóta vannak műhelyek. Ezek azért jók, mivel mindenki megtalálja a kedvére és tehetségéhez valót, így szabadon alkothat. Többféle műhely volt idén is: kézműves, zene, természetjáró, színjátékos, játék. Nem csak a más-más tevékenységek miatt jók ezek, hanem a különböző érdeklődésű baráti körök kialakulása miatt is, hiszen egy-egy műhelyen belül új barátságok szövődhetnek. Ez is egy módja az ismerkedésnek.

Az idei tábor jelmondata szerint jogunk volt az EGÉSZHEZ, és ezt tapasztaltuk is rögtön a legelső játékban, ahol csapatokként kellett megszerezni a „jogainkat”, amiket színes gyöngy formájában kaptuk kézhez. A győztes csapat jutalma volt még az is, hogy a király (aki most Salagala Rajesh volt) lovaggá ütötte a csapattagokat. De ez csak egy játék volt a sok közül, hiszen a szalézi táborokhoz

hozzátartozik a játék is. Így szívesen röplabdáztunk az ifjúsági ház másik szárnyában lakó lengyel társasággal. Lejátszottuk a híres lengyel-magyar meccset, amelyben, igaz, mindkétyszer veszítettünk, de igazából mindenki nyertes volt, aki játszott és aki szurkolt, hiszen az igazi győzelem az a játék öröme, és hogy új barátokra tettünk szert. Szóval teljesen igaz lett az a közmondás, hogy „lengyel, magyar két jó barát...” Tulajdonképpen a lengyelek szinte egészen belefolytak a tábor életébe, hiszen esténként is csatlakoztak a programjainkhoz. Ismét előadtuk, hogy Gyöngyit „elhagyta a Pista”, és szegény majdnem „belehalt”. Máskor pedig együtt járták velünk a híres-neves „belga táncot”, vagy boldog kíváncsisággal tanulták a magyar néptáncokat, majd velünk együtt körbeülték a tábor tüzet és érdeklődéssel figyelték, hogy próbáljuk kézzel-lábbal meg angolul elmagyarázni, hogy mi is történik. És ha lengyelekről beszélünk, szóba kell hozni Robert atyát is, aki remek ötletet adott egy új étkezés előtti és utáni imához, amin a szerzői hármas (Marsiczki-Dózsa-Hajnal) sokat törte a fejét, és persze igen jókat szórakozott. Azért, hogy meg ne unjuk a játékot a „szabadidők között” érdekes előadásokat hallhattunk János atyától, a jelmondathoz kapcsolódóan a jogainkról illetve az „életéről”.

Persze, a közös együttléteken, imákon, miséken nagy szerepet kapott a zene. A találkozások kezdetén mindig elhangzott egy-két ének, miséken is összeültek a zenészek, hogy a muzsikával dicsérjék Istent, ez sokat adott a lelki elmélyüléshez. Amit leírtam, csak néhány esemény, de számban meg sem közelítheti az átélt élmények mennyiségét. Lényegében nagyszerű volt ez az idei tábor is, a hangulat is családias volt. Az egészet egy olyan zeneműhöz tudom hasonlítani, amit az összes résztvevője együtt komponált. Egész évben ez a dallam fog csengeni a fülemben és a lelkemben.

Ezúton szeretném mindenki nevében

megköszönni a vezetőknek, segítőknek, animátoroknak, és természetesen az összes szervezőnek ezt a nyarat, ezt a tábort is. Őszintén remélem, hogy jövőre is (ilyen élmény) lesz, hogy újabb kalandokkal, barátokkal gazdagodhassunk. Szóval: jövőre is Péliföldszentkereszten!!!

Hajnal Luca

PESTHIDEGKÚT

Az idei téma a pesthidegkúti nyári oratóriumban a Biblia, az élet könyve volt. Az első héten jobban megismerkedtünk Mózes történetével. Főleg azzal, hogy hogyan hívta meg a Jóisten őt, hogyan válaszolt Isten hívására és hogyan segítette az Úr a kiválasztott népet, hogy az ő útján járjon a tízparancsolat segítségével.

A második héten megismerkedtek Jézus néhány csodájával, főleg azokkal, amelyek által segített a rászorulókön. Krisztus tettein és tanításán keresztül próbáltuk megismertetni az oratóriumi gyerekekkel, hogy mit jelent "szeresd Istent teljes szívedből, lelkedből és erődből és szeresd embertársadat, mint önmagadat".

Természetesen nem hiányoztak a kirándulások sem. Az első héten elmentünk a mogyoródi Aquaparkba, ami nagy élmény volt a gyerekeknek. Élvezték a vizet, főleg a csúszdákat. A második héten gyalogtúráztunk a Gercsére. Meglátogattuk a gercsei kápolnát is és sokat játszottunk a természetben.

A nyári oratórium után elutaztam két önkéntessel Kazincbarcikára egyhetes VIDES táborba. Számomra nagy meglepetés volt a gyerekek élénk memóriája. Minden előadás után egy csoport gyerek szerepelt, a záró ünnepségen pedig előadták azt, amit tanultak-hallottak az előadásokon. A próbákon emlékeztek mindenre, voltak alkalmak, amikor szóról-szóra visszamondták azt, amit hallottak!

A gyerekek szép mosolya kíséri a mindennapi életben. Sok szeretettel gondolok rájuk és imádkozom értük. Köszönöm mindegyik gyerekeknek és fiatalnak, hogy köztük lehettem!

Ági nővér

A hidegkúti gyerekek a gercsei kápolna előtt.

EGER

Ahol vidámak lehetünk - Június 30-án ünnepélyesen megkezdődött Egerben Karap Tünde vezetésével a kéthetes nyári oratórium a Segítő Szűz Mária Főiskolai Leánykollégiumban, ahol a nővérek, a lelkes animátorok és az intézmény dolgozói áldozatos munkájának köszönhetően több mint 100 fiatal élt át felejthetetlen napokat. Játékok, színjátás, pancsolás, filmnézés, beszélgetés, dalolgas, sportolás és kézműves foglalkozások, számháborúzás a mogyoródiakkal és látogatás a nyíregyházi vadsparkban szerepelt a programban, mindezt pedig látványos főka-show koronázta meg. A közös imádkozások, Katona István püspök atya intő szavai és Hulitka Róbert atya elmélkedései segítettek a lelki erősödésünket. A Boldogasszony kertje című trilógia a magyar Szent Család megismerésével július 11-én lezárult. A záróműsor után a gyerekek munkáiból igen színvonalas kézműves kiállítás tekinthettek meg a hozzátartozók.

Pálfalvi Ivett, kollégiumi diákelnök

ÓBUDA

Álom-Világ 2008 - Június végén az iskola bezárt, a szalézi oratórium pedig szélesre tárta kapuit. Számos óbuda gyermek és fiatal számára évközben is egyenes út vezet az iskolából az oratóriumba, de ez most valami más. Ezen a szép hétfő reggelen valahogy sokkal többen voltunk, mint általában. Gondolkoztunk mi lehet ennek az oka, végül így vettük észre, hogy elkezdődött "Álom-Világ 2008" címmel a nyári oratórium, melyre hónapok óta készültek az animátorok és a szaléziak.

Az idei évre kitűzött céljaink egyike volt, hogy a szülőket és az idősebb fiatalokat is bevonjuk a szalézi életbe. Szeretnénk, ha az oratóriumban minden korosztály megtalálná a helyét és otthon érezné magát, sokszor és boldogan jönne ide egy kis játékra, pihenésre, találkozásra a barátokkal, feltöltődésre. Ennek érdekében idén a nyári oratórium célcsoportját nagyban kitértük, hiszen a gyerekek mellett, eszténként a fiatalok és a szülők számára is szerveztünk programokat: sportest, táncház, EB-klub, kakaó-ház, szülői est, animátor-szülő meccsek, stb... Többkevesebb sikerrel, de mindenképpen hasznos kezdeményezés, amit évközben is jó lenne majd folytatni.

Reggeltől kora estig viszont a gyerekeké volt a főszerep, akik Jonatán kapitány álmai és a világ különböző országaiban tett utazásai által betekintést nyerhettek egy szépséges Álom-Világba, ahol az ellenségből barát lesz, ahol útba igazítják azt, aki eltévedt, és ahol a pénz nem tesz boldoggá.

Jonatán minden országban, amerre csak járt, részese lehetett egy-egy nagy találko-

zásnak. Részletet idézek az egyik reggeli színdarabból:

„Dobó István, megtanított az ajándék szépségére. A török legény, megtanított, hogyan kerül el az árulást hajódon. Savio Domonkos arra hívta fel a figyelmet, hogyan légy igazságos a matrózáddal, Szókratész azt hirdette, hogy szeressed az embereidet. Merlin pedig azt tanácsolta, hogy értelemmel és céllal vezesd a hajót” - Jonatán tehát kalandjai vége felé közeledve egyre inkább jó kapitánnyá vált, amihez oratóriumunk gyermekei is nagyban hozzájárultak. Az akadályversenyeken nyújtott kiváló teljesítményükkel, az egri várrom másolatánál a török ellen sikerrel megvívott harccal, a sportban mutatott példás csapatsellemükkel és leginkább a nyitó- és záró szentmiséken az együtt-imádkozásukkal. Micsoda erő van abban amikor kicsik és nagyok, gyerekek, animátorok, segítők és szaléziak, több százan vidám együttlétük alatt megállnak

egy rövid időre, és hálát adnak Annak akit minden hála megillet...

Rendkívüli programokból sem volt hiány. Közös napot rendeztünk a közeli újlaki plébánia nyári táborával, délelőtt az óbuda amfiteátrumban idéztük fel a hely múltját, délután pedig a két tábor gyermekei majd animátorai sportversenyekben mérték össze erejüket. A floorballt az újlaki gyerekek nyerték, a focit az óbudaiak. A vezetők meccsén hét másodperccel a vége előtt egyenlített az óbuda animátorok csapata, így a nap végeredménye egy igazságos döntetlen.

Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy idén is eljött hozzánk Gryllus Vilmos, a kisgyermekek kedvence, aki immár ismerősként és örömmel tért vissza közénk! Különösen megtisztelő és hiteles számunkra az ő elismerése a munkánkat illetően!

Élményből és programból tehát nem volt hiány Óbudán, augusztus utolsó hete egyben a nyári oratórium utolsó hete is. Reméljük, hogy egyre több gyermek velük marad majd évközben is azok közül, akiket sikerült most megszólítani. Ennek érdekében tarjuk a pénteki oratóriumokat és évközben nekik szervezett programokat, hogy ezek alkalmával minél több fiatal meg tudjunk nyerni Don Boscónak és Krisztusnak.

Csány Marci

Gyermeksorsok

Még kicsi voltam, amikor édesapám otthagyt minket, de nem is bánom, hisz alkoholista volt és verte édesanyámat. Mai napig nincs kapcsolatom vele. Budapesten a II. kerületben jártam iskolába ötödikes koromig. De nem bírtam a véremmel, verekedtem, a tanároknak nem fogadtam szót, beszéltem nekik és volt, amikor a kissebektől elvettem a pénzüket. Odáig fajult a dolog, hogy mindem beírást megkaptam az iskolától, amit csak el lehet képzelni. Azt mondta az igazgató édesanyámnak, hogy vagy magamtól elmegyek, vagy kirúgnak. Édesanyám úgy döntött, hogy átírat egy másik iskolába. Találtunk is egyet az utcánkban. Először nem nagyon foglalkoztam semmivel, hisz nem ismertem senkit, de amint megismerkedtem az új haverokkal, több se kellett: onnantól kezdve süllyedtem lefelé! Volt, hogy kimásztam az ablakon, cigiztem a teremben, a WC-ben, mindenhol. Volt olyan, hogy áttetek egy másik osztályba, de én továbbra is a régibe jártam be, és ezért olyan sok volt az igazolatlan óram, hogy kiküldték a feljelentést a lakásunkra. Nagyon sokat verekedtem. Egyszer az igazgató le is fényképezte, mennyire csúnyán összevertem egy gyereket. Sajnos olyan társaságba kerültem, ahol megtalálható volt a drog. Ki is próbáltam. Egyszer úgy beszívtam, hogy édesanyámnak ki kellett hívnia a mentőket. Bevittek, és benntartottak megfigyelésen. Hétfőn az egész iskola arról beszélt, hogy mit csináltam! Szerencsére a rendőrséggel nem volt összetűzésem, de édesanyámnak nagyon sokat kellett bejárnia az iskolába miattam. Az utolsó félévben már ő vitt és hozott az iskolából! Az okát valójában nem tudom, hogy miért voltam ennyire rossz. Talán túlságosan elnyomtak, túl sokat szidtak, vagy édesapám emléke kísértett, magam sem tudom. Édesanyám törődött velem, hiszen ha nem törődött volna, akkor nem lennék most itt! Egyszer egy ismerős azt mondta édesanyámnak, hogy van Kazincbarcikán egy iskola, ahol befogadják az ilyen gyerekeket, mint én. Igaz, hogy messze van, de van kollégium, megoldható. Azt is hallottam, hogy ez egy egyházi iskola. Az elején meg voltam ijedve, de hamar rájöttem, hogy ez nem is olyan rossz, sőt nagyonis jó! Nagyon sok mindenre megtanítottak, arra, hogyan legyek önálló, és hogy hogyan kell hinni. A mindennapi életben megpróbálok úgy élni, mint egy jó keresztény, minél többször áldozni, és ha valami hibát követtek el, minél hamarabb megbánni és meggyónni. Másképp fogom fel a dolgokat. Nem vagyok annyira ingerült és nem itélek el senkit. El tudom viselni, ha nem én nyerek a játékokban, és ha valaki nem úgy szól hozzám, vagy megsért. Most már könnyebb megoldani a problémákat hisz van, aki segítsen nekem: a Jóisten. Ja, és el ne felejtsem Don Boscót!

Lejegyezte: Molnár-Gál Béla

Előttünk jártak

P. Várhegyi (Wittinghoff) Ernő SDB 1904-1981

A harmincas esztendőök Újpest-Rákospalota, majd Óbuda hön szeretett bácsija, Don Bosco húséges fia, mindenki által tisztelt rendtárs - így lehetne röviden jellemezni Várhegyi Ernőnek a szalézi rendben eltöltött 61 esztendejét.

Budapesten született 1904-ben. Paptanár nagybácsi, aki a szalézi kispapokat vizsgáztatta, irányította őt 1918-ban Péliföldszentkeresztre, ahol a rend 1913-ban telepedett meg. Az intézetben szegénysorsú gyermekek tanultak a nyomorral határos körülmények között. A jobb sorshoz szokott, értelmes eszű fiúnak bizony nem volt inyére az egyszerű és kezdetleges környezet. A következő évben nem is ment vissza. Egy budapesti gimnáziumba iratkozott be. Ám egy esztendőnek tapasztalata elég volt ahhoz, hogy észrevegye a két iskola közti különbséget. Így azután 1920-ban hosszabb fontolgatás után felvételét kérte Don Bosco rendjébe. A noviciátust a bajorországi Einsdorfban végezte. Hlond Ágoston szalézi tartományfőnök, majd később varsói bíboros kezéből vette át az első reverendát. Miután elvégezte a noviciátust és leérettségizett, három évig volt Nyergesújfalu felügyelő az internátusban.

1930-ban szentelték pappá Torinóban a szalézi nemzetközi teológián. Hamarosan visszatért szeretett hazájába. Első munkaterülete Rákospalotán volt a Clarisseumban. Kevesen voltak, akik itt, vagy akár Újpesten laktak, és ezt az intézményt nem ismerték. Szegény származású iparos és középiskolai tanulók internátusa volt ez. Ugyanakkor napközi otthon a munkába járó szülők gyermekei részére, cserkészcsapat, szivgárda és különféle ifjúsági csoportok gyülekező helye. Merész dolog állítani, de ez a valóság, hogy a vonzó központ az ő varázslatos személyisége volt. Csodálatos aktivitással fogta egybe ezt az éppen homogénnek nem nevezhető gyereksereget. Leleményes szervező, szellemes, örökké vidám egyéniség. Lenyűgöző erő, könnyed magabiztosság áradt arcáról. Az eszményi pedagógus típusát közelítette meg. Nagyon sokan voltak, különösen a "bejáró" növendékek között, akik igazi nevét nem is tudták. Ő egyszerűen bácsi volt még az akkori Újpest futballcsapat három Voglija és a neves Kármán Dodija részére is.

Színi jeleneteket, verseket, kuplékat írt, színdarabokat fordított, amiket nagy sikerrel játszottak a szalézi színpadokon a gyerekek. Számtalan cikke jelent meg a Missziós Ifjúságban, ő vezette a Szalézi Értesítőben a „Kedves fiúk” című rovatot. Külön lapot szerkesztett először Sziréna majd Nyuszi címmel a szalézi intézetek növendékei számára. Volt színpadi festő, színdarab rendező. A mozigépész vizsgát is letette. Éjébe nyúló munkássága mellett még arra is volt ideje, hogy oklevelet szerezzen a Pázmány Péter Tudományegyetemen olasz és német nyelvből.

1940-ben Nyergesújfalura került a Don Boscoról elnevezett gimnáziumba tanítani. Itt ismét a gyerekek bálványozott „bácsi” lett. Bár beosztása, mint tanulmányi vezető (prefektus) a fegyelem őrének rendelte, lendületes rugalmasságával, „övéért” élő szeretetével elérte, hogy könnyen tudott fegyelmezni és rendszerre szoktatni. Minthogy az intézetnek elsőrendű célja volt neki hivatásokat kinevelni, erejét ide koncentrált. Sikeresen munkálta ezt a feladatot, éppen ezért helyezték 1944 őszén Mezőnyárádra, ahol a rend gimnazista papnövendékei tanultak. Az ő irányításával nevelődtek bele a gyermekekkel való foglalkozásba az ott lévő oratóriumban (napközi otthon).

A háború romokat hagyott mindenhol. Óbudán a Szent Alajos intézetnek mozgékony és szervező kézre volt szüksége, ezért őt

nevezték ki igazgatónak. Újjászervezte a Szalézi Munkatársak Egyesületét, és segítségükkel rekonstruálta az intézetet. Terveket szőtt egy modern ifjúsági központ megvalósítására, mely összefogta volna a környék fiatalosságát.

Mint igazgató is megmaradt az egyszerűség, a Don Bosco-elgondolta atyai jóság megtestesítőjének. A rendtagok szerették és becsülték, ő pedig boldog volt, ha a gyermekek csak bácsinak szólították. Híres volt vendégszeretetről. Örömmel osztotta meg asztalát a fővárosban átutazó rendtársakkal és szívesen adott szállást, sok pokróccal melegeket a fűtőanyag hiányában didergő vendégszobában. És ami a legfontosabb volt: derűs kedélyével reményt ébresztett a reménytelenekben.

1950 után gyári munkás lett. Az idők, a sokévi sok munka megtörte elnyűhetetlennek tetsző erejét. 1964-ben szívinfarktus kényszerítette nyugdíjba. Még segített ahol tudott a pasztorációban. Bár optimista kedélyét megőrizte, már nem volt a régi. Jelentkezett, majd mindinkább elhatalmasodott nála az artrózis. Ez aztán véglegesen szerény szobáskájának foglyára tette. Szívesen vette, ha meglátogatták. Megmaradt szellemes és kedélyes társalgónak.

Megadta neki az Úr a nagy kegyelmet, hogy kioszthatta aranymiséjének áldását szeretteinek, rendtestvéreinek és volt növendékeinek 1980-ban.

A betegség ideje állandó lelkigyakorlat lett számára: készülni a nagy találkozóra a halállal, vagy jobban mondva az Élettel, Istennel, a Segítő Szüzanyával, akit annyira tisztelt és szeretett. Aranymisé képecskéjén csak ez állt: Mária, keresztények segítése, könyörögj érettünk!

Temetésén sokan voltak. Nem csak rokonai és rendtársai, de ott szomorkodtak megőszült fejjel volt növendékei, szemükben ezüst könnyekkel.

A világ szívében:

Isten szeretetének hirdetése

Erre a gondolatra épült az a lelki gyakorlat, ahol a Velencei Tartomány tagjaiként mi, fiatal magyar nők is részt vettünk az olaszországi Trentó közelében fekvő Cesunában. Itt együtt készültünk fogadalmunk megújítására rendünk alapításának ünnepén, amit szerzetesi életünk első hat évében évenként megteszünk. Mindig nagy örömmel megyünk, hiszen itthon csak kis létszámú közösség részeként élünk, ott mintegy 56 fős közösségben tölthetünk. Így nemcsak az 1050 méteres tengerszint feletti magasság miatt érezhettük magunkat a fellegekben, hanem a nagyszerű előadások miatt is, amiket Nava Giuliano atya, a Vatikán házassági perekkel foglalkozó jogásza tartott. Egyik este a Buona Nottében megosztotta velünk e téren szerzett személyes tapasztalatait is. De sokkal inkább a lényegre törő elmélkedései segítettek bennünket. Az egy hét alatt végigméltuk szerzetesi életünk alapjait. Leginkább arra kerestük a választ, hogyan legyen a szeretet jelei az apostoli munkában, a közösségben. A fogadalmunk előtti napokban figyelmeztetett bennünket, hogy a fogadalmainkkal önmagunkban sokra nem megyünk, hiszen tisztaságunkat nem hiszi el a világ, szegénységünket kineveti, engedelmisségünket pedig nem érti, ezért sokkal inkább az önzetlen szeretet megélését keressük - ez az, ami megérinti a világ szívét. Így biztatott bennünket, hogy Isten szeretetének jeleivé váljunk a világban. *A fiatal magyar Don Bosco nővérek*

A szalézi kincsestárból merítve

Margit mama az oratóriumban

Don Bosco 1846-ban súlyos betegsége után édesanyja házában keresett felüdülést. Ekkor már foglalkozott azzal a hatalmas tervvel, hogy művét oly nagyarányúvá fejleszti ki, amilyenek később a Gondviselés támogatásával tényleg ki is alakult. Tervének kivételéhez azonban legalább egy olyan munkatársra volt szüksége, akit hasonló önzetlenség hevít, mint őt, és aki a magasztos cél elérésében teljesen egyetért vele.

Don Bosco ifjú oratóriumát ezer veszély környékezte. Rossz hírű kocsma volt a közelben; kétes jellemű és hivatású szomszédok laktak a környéken. Neki magának sokat kellett távol lennie, hogy elegendő alamizsnát gyűjthesse; női kézre volt szükség a háztartásban. Hol találhat olyan megbízható asszonyt, akire nyugodtan hagyhatja a házat?

Egyik napon a castelnuovói plébános előtt tárta ki szívét.

„Ott van az anyád” - felelte váratlanul a plébános. Don Bosco meglepődött és habozni látszott. „Igen, igen - ismételte a plébános, - vedd magadhoz az anyádat; benne él a szükséges jámborság, kellő tapasztalata is van; ki segíthetne rajtad jobban? Ő lesz az a jó angyal, aki őrt fog állani melletted.”

A derék ember igazat mondott. Margit mama tényleg földön élő angyalhoz hasonlított. Egyszerű, szeretetteljes és jóságos külseje olyan lángoló szívet takart, mely kész volt a legszentebb erények gyakorlására és örömmel vállalta a legnagyobb áldozatot is.

János sok imádság és tépelődés után végre határozott: „Anyám, mint tudja, vissza akarok menni Torinóba, hogy teljesen az elhagyott gyermekek megmentésének szenteljem magam. Az új lakásomban szükségem lenne valakire, akiben megbízhatok. A háznak rossz környéke van. Csak maga segíthet ki zavaromból és csak magában látom a szükséges biztosítékot. Nem lenne kedve velem jönni és nálam lakni?”

A váratlan kérdés pár pillanatra szótlanná tette szegény asszonyt, de azután így válaszolt: „Fáj a szívemnek, hogy elhagyjam a házunkat, a fivéredet és mindazokat, akiket szeretek. Ha azonban azt hiszed, hogy ez Isten akarata, akkor kész vagyok a világ végére is veled menni, fiam.”

A jó asszony tudta, hogy Bosco János szent hivatása egyáltalában nem jelent földi előnyöket, ellenkezőleg megkívánja, hogy még azt a keveset is odaadja, amije van, és hogy még alamizsnáért is kell könyörögnie. Ez a gondolat azonban egy percre sem tette habozóvá, ellenkezőleg, fiának bátorságát és buzgalmát csodálva, égett benne a vágy, hogy utánozza és ha-

lálíg támogassa.

Margit mama tíz esztendőn keresztül csodálatraméltó türelemmel viselte el a mozgalmas és nyugtalan oratóriumi életnek minden gondját és fáradságát, pedig mindez oly nagyon különbözött attól a békés falusi élettől, amelyet élt. Megérkezése után Don Bosco a teljesen szegény gyermekeket kezdte ellátásra és lakásra is magához venni, számuk rövidesen elérte a harmincat. Ezáltal természetesen tetemesen megszaporodott Margit mama munkája is. Tényleg minden pihenés nélkül dolgozott és szakadatlanul imádkozott. Margit mama feladata volt a sok éhes, kosztos számára megfőzni a temérdek minestrát (levest); délben és este ő osztotta ki az adagokat; neki kellett babot fejtenie, burgonyát hámozni, fát aprítani, ő szabta és varrta az ingeket, harisnyákat, alsónadrágokat, ő tartotta számon a fehérműt. Röviden: mindenütt ott kellett lennie a szemének. Amellett önérzetes is volt a jó Margit mama; szerette, ha a gyermekek hétköznapi rendszeren, vasárnap pedig tisztán, és amennyire lehet, csinosan öltöztek. Épp olyan gondot fordított rájuk, mintha a saját gyermekei lettek volna.

Don Bosco mindenben segített neki, de a valóságban azért mégis Margit mama vállára nehezedett az anyagi szükségletek kielégítésének minden gondja. Nehéz munka volt, de minden terhes elfoglaltsága között is csak egy gondolata volt a jó asszonynak, az, hogy fiának minden kívánságát és tervét teljesítse. Rendelkezéseiben, az egész nagy háztartás vezetésében a legpontosabban igyekezett akarata szerint tenni mindent, és gyakran előfordult, hogy Don Bosco kívánságai és tervei már kimondásuk előtt valóra váltak.

A fiúk nemcsak tisztelettel csüngtek Margit mamán, hanem gyermeki szeretettel is, ő azonban sohasem használta fel befolyását arra, hogy uralkodjék az oratóriumban, sohasem követelt tiszteletet azért, mert Don Bosco anyja volt. Ez rendkívüli tapintatosságot bizonyított. Bámulatra méltó ügyességgel tudta nevelni az oratóriumi növendékeket. A zabolátlan huncutokat épp oly művészettel javította meg, mint a lustákat, veszekedőket és torkosokat. Emellett pedig nagyon szívesen használta a piemonti nép erőteljes, élvezetes,

színes közmondásait.

Az csak természetes, hogy ennyi csintalan gyermek között keserű pillanatokban is volt része Margit mamának. Egy alkalommal katonásdi közben a felhevült sereg teljesen szétaposta az udvar sarkában lévő kertjét, máskor egyik kis huncut úgy megkergette a tyúkokat, hogy azok éktelen lármát csapva eszeveszetten menekültek falon, kerítésen keresztül a szomszéd-ságba.

1850-ben egy napon nagy tette határozta el magát. Belépett fia szobájába és így szólt:

„Hallod-e, már képtelen vagyok rendet tartani a házban. Mindennap valami új csinyt találnak ki. Az egyik a földre szórja a kimosott ruhát, a másik ellopja a gyümölcsöt és letapossa a zöldséget. A ruhákat nyakra-főre szagatják és néha már lehetetlen megfoltozni őket. Ingeket, zsebkendőket, alsónadrágokat úgy eldugnak, hogy nem lehet többé rájuk akadni.

Vannak gyermekek, kik csupán a tréfa kedvéért a legszükségesebb edényeket viszik ki a konyhából. Hát, fiam, így én hiába vesztegetem az időmet és hiába fáradok. Nem tudom tovább túrni ezt a rendtelenséget. Keservesen vágyom vissza rokkám mellé a nyugalomba. Vissza kell mennem Becchibe, hogy a még hátralévő pár napomat békességben éljem le.”

Don Bosco fájdalmas szemmel nézett anyjára. Azután egy szót sem szólva oda mutatott a falra, a Megfeszített képére.

Margit Mama megértette őt és szemeit könny lepte el. „Igaz” - mondta - „erről megfeledeztem.”

És minden további szó nélkül, megnyugodva és boldogan tért vissza súlyos munkájához. A nyugtalan és lármás élet apró kellemetlenségei azonban soha többé nem zavarták meg nyugalomát.

Hoitay L. Pál: Margit mama életrajza című műve alapján

HIRDETJÜK

A Szalézi Szent Ferenc Társasága tisztelettel meghívja
a Tartományfőnökségen/Salesianumban (1032 Budapest, Bécsi út 173.)
2008. november 14-én megrendezésre kerülő

Szalézi Pedagógiai Konferenciára

Előadások: Dr. Hoffmann Rózsa - Konzervatív- és liberális oktatáspolitikai napjainkban, valamint a katolikus közoktatás jelene és jövője
Rózsáné Dr. Czigány Enikő - Nehezen kezelhető gyerekek az iskolában (gyakorlati megoldások a tanárverések ürügyén)

Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

Jelentkezés

*Koblencz Attilánál - e-mail koblenczattila@gmail.com, tel.: 20/958-6731
és Lengyel Erzsébetnél - e-mail le@invitel.hu, tel.: 20/823-3335 vagy 30/6454-097*

A SZALIM központi szervezésű lelki programjai fiataloknak

Péliföldszentkereszten

ADVENTI LELKINAPOK FIATALOKNAK (17 év fölött)

November 28-30. (péntek-vasárnap)

Vezeti: P. Andrásfalvy János SDB

ADVENTI LELKINAPOK SERDÜLŐKNEK (12-16 éveseknek)

December 12-14. (péntek-vasárnap)

Vezeti: S. Vitális Gábor SDB

JELENTKEZÉS

P. Andrásfalvy Jánosnál - e-mail: pajanos1@gmail.com tel.: 20/823-3325; vagy
Lengyel Erzsébetnél - e-mail: le@invitel.hu tel.: 20/823-3335 ill. 30/6454-097

SZALÉZI LELKISÉG FELNŐTT LELKIGYAKORLATA

December 12., péntek 18 órától - 14., vasárnap

14 óráig Péliföldszentkereszten

„Mindennapjaink szalézi lelkülettel” –

„Don Bosco élete a szeretet élete.” (MB XVII 165)

Vezeti: P. Ábrahám Béla SDB

RÉSZVÉTELI KÖLTSÉG: 10 000Ft/ fő; házaspároknak 8 000 Ft/fő

Szalézi munkatársaknak és a szalézi házak, iskolák dolgozóinak: 6 500 Ft/fő

Jelentkezés 2008. december 5-ig Lengyel Erzsébetnél - e-mail le@invitel.hu, tel.: 20/823-3335 vagy 30/6454-097

KÖZLEMÉNY

A Bosco Szent János Ifjúsági Nevelési és Oktatási Alapítvány számára
a befizetett adó egy százalékaként 3 699 231 Ft érkezett.

Ezt az összeget az óbudai cserkészotthon
és az óbudai ifjúsági klub felújítására fordítottuk.

Hálásan köszönjük támogatásukat!

**TÁMOGASSÁK JÖVŐRE IS BEFIZETETT ADÓJUK 1 %-ÁVAL
A BOSCO SZENT JÁNOS IFJÚSÁGI NEVELÉSI
ÉS OKTATÁSI ALAPÍTVÁNYT!**

Adószám: 19673752-1-41

Kérjük, ajánlja ismerősei figyelmébe Alapítványunkat!

SEGÍTSEN, HOGY SEGÍTHESSÜNK!

OLVASSUK, TERJESSZÜK!

MEGJELENT

A 2009-ES DON BOSCO KALENDÁRIUM

A Szalézi Szent Ferenc Társasága megalakulásának százötvenedik jubileumát ünnepeľjük 2009-ben, ennek a történetével indítjuk a kalendáriumot.

Szándékunk és reményeink szerint Bosco Szent János személye élénken jelen van e lapokon: karaktere, karizmája, óriási szellemi ereje, pedagógiai zsenije...

A tartalomból:

A születés története

A szalézi karizma kisugárzása

Az egész embert neveljük

Szalézi iskolák

Fogyasztás által megbabonázva

Optimizmusra nevelés

Papi, a bohóc

A számár títka

Emlékezés Kerényi Anna nővérré

Néhány gondolat a szaléziakról

Ő választott...

A Sacro Cuore templom

A teremtett világ szépsége

Örökérvényű gondolatok

Bölcsességtár, Játéktár,

Recepttár, Vicctár, Névtár

Kapható

és megrendelhető

a Tartományfőnökségen

Tel.: (1) 453-2277

a szalézi plébániákon

és a Don Bosco

Könyvesboltban

▲ Szombathelyi nyári oratórium

Ministránstábor ▼

▲ Nyergesújfalui nyári oratórium

Óbudai nyári oratórium ▼

NYÁR

Kiadja a Don Bosco Szaléziai Szent István királyról nevezett Magyar Tartománya 4000 példányban, belső terjesztésre; felelős kiadó: P. Havasi József SDB
 Cím: 1032 Budapest, Bécsi út 173.; telefon: (1) 453 22 80; e-mail: sdbung@mailbox.hu; honlap: www.szaleziaik.hu
 Szerkesztő: Lengyel Erzsébet; e-mail: le@invitel.hu; korrektor P. Ábrahám Béla SDB; tördelő: Szász Gábor
 A címlapon: Animátor és szerzetesnövendék a Vadóc táborban Pélifyöldszentkereszten
 Készült a kazincbarcikai Don Bosco Szakiskola nyomdájában; felelős vezető: Fehér Béla, tel. 20/823 4654